VARĖNOS ŠVIETIMO CENTRO
DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL VARĖNOS ŠVIETIMO CENTRO 2018 - 2020 METŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO TVIRTINIMO

2018 m. vasario 2 d. Nr. V-1- 9
Varėna

Vadovaudamasi Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T-VIII-439 „Varėnos švietimo centro nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Varėnos švietimo centro nuostatų 37.2 punktu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 54 straipsnio 4 punktu bei atsižvelgdama į Varėnos rajono savivaldybės tarybos įgaliotų asmenų suderinimą,

t v i r t i n u Varėnos švietimo centro 2018-2020 metų strateginį veiklos planą (pridedamas).

Direktorė Janina Šimelionienė

PATVIRTINTA:

Varėnos švietimo centro direktoriaus
2018 vasario 2 d. įsakymu Nr. V-1-9

VARĖNOS ŠVIETIMO CENTRO

2018–2020 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

Misija
Užtikrinti valstybės ir savivaldybės deleguotų funkcijų įgyvendinimą neformaliojo suaugusiųjų mokymo(si), pedagogų kvalifikacijos tobulinimo, pagalbos mokiniui, šeimai ir mokyklai, darbo su jaunimu veiklos srityse. Padėti rajono mokykloms užtikrinti kokybišką specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymą, vykdyti atvirą veiklą su jaunimu. Skatinti ir diegti pažangias iniciatyvas, padedančias tobulinti pedagogų kvalifikaciją, visų suaugusiųjų amžiaus (nuo 18 metų) grupių rajono gyventojų bendrąsias, profesines ir asmenines kompetencijas, padedančias prisitaikyti prie besikeičiančių gyvenimo, darbo ir verslo sąlygų. Palaikyti ir tobulinti turizmo kaip verslo srities informacijos sklaidą.

Aplinkos analizė
Išorės analizė **Gamtinė aplinka ir jos apsauga** Varėnos kraštas garsėja išsaugota unikalia gamta ir kultūros paveldu, sveika ir saugia aplinka, netradiciniais bei miško gėrybių verslais, turizmo, pramogų ir poilsio paslaugomis. Didžiausią teritorijos dalį (65,7 proc. ploto) užima miškai. Čia plyti Dainavos giria. Vyrauja grybingi pušynai. Saugomos teritorijos Varėnos r. savivaldybėje užima apie 70 proc. visos savivaldybės teritorijos. Iš viso Varėnos r. yra 28 saugomos teritorijos. Rajone įsteigti Dzūkijos nacionalinis parkas, Čepkeliu valstybinis rezervatas, dešimt draustinių. Aplinkos oro kokybė – tai viena aktualiausių problemų, nes oro tarša žymia dalimi lemia gyvenamosios aplinkos kokybę ir gyventojų sveikatos būklę. Aplinkos oro tarša iš stacionarių taršos šaltinių 2007 – 2015 m. laikotarpyje Varėnos r. nuolat mažėjo, išmetimai 2015 m. lyginant su 2007 m. sumažėjo 36,5 proc. Tačiau pagrindinė oro taršos priežastis išlieka individualių namų kūrenimas. Paviršinio vandens telkinius labiausiai teršia nevalytos lietaus nuotekos nuo asfaltuotų gatvių, šaligatvių, gyvenamųjų mikrorajonų kiemų, gamybinių teritorijų, ant kurių paviršių susikaupę teršalai kritulių nuplaunami į lietaus surinkimo sistemas ir nevalyti išleidžiami į paviršinius vandens telkinius. **Socialinis kontekstas** 2016 m. Varėnos r. savivaldybėje veikė 17 socialinės paskirties įstaigų, kurios teikė bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas rajono gyventojams. 2015 m. įvairiose Varėnos r. savivaldybės socialinės paskirties įstaigose socialines paslaugas gavo apie 6500 rajono asmenų, tai sudaro 27,8 proc. visų rajono gyventojų, o 2016 m. – 7100 gyventojų, t. y. 30,86 proc. rajono gyventojų. 2016 m. Varėnos r. savivaldybėje buvo įregistruota 1 440 bedarbių. Vidutiniškai per metus buvo įregistruota 1 367,7 bedarbiai. Bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų per metus sumažėjo beveik 0,5 proc. punkto ir 2016 m. sudarė 10 proc. Varėnos r. savivaldybės bedarbių skaičius sudarė tik 0,94 proc. visos šalies bedarbių. 2016 m. rajone gyveno 6335 pensinio amžiaus gyventojai, tai sudarė 27,5 proc. visų rajono gyventojų. Lyginant šalies ir Varėnos r. statistinius duomenis, 2016 m. Varėnos r. gyveno 5,2 proc. daugiau pensinio amžiaus asmenų negu vidutiniškai Lietuvoje. Varėnos r. savivaldybė skiria didelį dėmesį prioritetinei socialinių paslaugų sričiai – socialinių paslaugų teikimui namuose. Remiantis Statistikos departamento duomenimis, nuo 2011 m. kasmet augo suteiktų socialinių paslaugų namuose skaičius. Varėnos r. 2016 m. šios paslaugos gavėjų namuose buvo 122 asmenys. Tai yra beveik 142 proc. daugiau nei 2011 m. Varėnos r. 2016 m. pradžioje buvo 13 640 darbingo amžiaus gyventojų, iš jų 2 279 asmenys

buvo darbingo amžiaus neįgalūs asmenys (darbingo amžiaus neįgalūs asmenys sudarė 9,9 proc. visų rajono gyventojų). Socialinės paramos skyriaus duomenimis, 2016 m. Varėnos r. gyveno 3 228 neįgalūs gyventojai, tai sudarė 14,07 proc. visų rajono gyventojų. Lyginant Lietuvos Respublikos ir Varėnos r. statistinius duomenis, galima teigti, kad 2016 m. Varėnos r. gyveno 5,6 proc. daugiau neįgaliųjų negu vidutiniškai Lietuvoje.

Varėnos r. savivaldybėje 2016 m. buvo užregistruotos 135 socialinės rizikos šeimos, jose augo 295 vaikai. Socialinės rizikos statistika rodo, kad situacija Varėnos r. savivaldybėje kasmet gerėja – per 2007 – 2016 m. socialinės rizikos šeimų skaičius sumažėjo beveik 25 proc., o tokiose šeimose augančių vaikų skaičius sumažėjo apie 40 proc. Situacijos tarp savivaldybių palyginimui naudojant santykinį rodiklį, parodantį, kiek tiriamų šeimų / vaikų tenka tūkstančiui gyventojų, išryškėjo, kad Varėnos r. savivaldybėje socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius – 87,29 vaikai/tūkst. gyv. – apskrityje šis skaičius buvo didžiausias.

Varėnos r. savivaldybėje socialinio būsto poreikis kasmet auga. 2006 m. sąrašuose socialiniam būstui nuomoti buvo įrašytos 235 šeimos, iki 2014 m. šis skaičius išaugo beveik 2 kartus – iki 410 šeimų. Stebimas ženklus atotrūkis tarp poreikio ir socialinio būsto pasiūlos – kaip rodo 2006–2014 m. statistika, per metus savivaldybės būsto patalpos išnuomojamos 4–49 šeimų: mažiausias išnuomojamų būsto patalpų skaičius užfiksuotas 2008 m. (4), didžiausias 2010 m. – 49. 2014 m. buvo suteikta 10 socialinių būstų, t. y. 0,85 proc. visos šalies suteiktų būstų.

Švietimas ir jaunimas.

Varėnos r. savivaldybė turėjo vieną iš didžiausių vaikų ir jaunimo mažėjimo pokytį (-26,4 proc.) lyginant su kitomis Alytaus apskrities savivaldybėmis. 2014–2015 mokslo metais Varėnos r. savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 2288 mokiniai. Lyginant su 2008–2009 mokslo metais, mokinių skaičius sumažėjo 38 proc. (1410 mokinių). Nuo 2008–2009 m. iki 2014–2015 m. bendrojo ugdymo mokyklų skaičius buvo pakankamas ir talpino visus besimokančiuosius, tačiau mažėjant mokinių skaičiui, buvo optimizuotas bendrojo ugdymo mokyklų tinklas. 2016–2017 mokslo metais veikė 12 bendrojo lavinimo mokyklų, kuriose mokėsi 2147 mokiniai.

2015 m. duomenimis Varėnos r. savivaldybė pagal vaikų, dalyvaujančių bendrajame ugdyme, skaičių lyginant su kitomis savivaldybėmis buvo vidurinėje pozicijoje (2288 mokiniai), t. y. Varėnos r. savivaldybė lenkė: Lazdijų r. (2216 mokinių), Druskininkų (2164 mokiniai) ir Alytaus r. savivaldybes (1778 mokiniai).

2015 m. Varėnos r. savivaldybėje buvo 88 mokyklinio amžiaus vaikai, kurie dėl tam tikrų priežasčių nelankė mokyklos. Pagrindinės nelankymo priežastis tėvų emigracija arba socialinės problemos. 2016–2017 m. duomenimis šis skaičius siekė 107 vaikus.

2015–2016 mokslo metų pradžioje rajono bendrojo ugdymo mokyklose dirbo 4 priešmokyklinio ugdymo pedagogai, 95 pradinių klasių mokytojai, 204 mokytojai, dėstantys 5–12 klasėse, 1 psichologas, 4 logopedai, 1 specialusis pedagogas, 10 socialinių pedagogų. Didžioji dalis pedagogų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose.

Per 2010/2011–2015/2016 mokslo metų laikotarpį bendrojo ugdymo įstaigose mokytojų ir vadovų skaičius sumažėjo 25 proc. – nuo 372 iki 281. Vienam mokytojui vidutiniškai teko 10 mokinių, t. y. mažiau nei kitose apskrities savivaldybėse (apie 11–12 mokinių).

Šalyje akcentuojamos 2 pagrindinės su švietimo personalu susijusios problemos – personalo amžiaus struktūra ir kvalifikacija – aktualios ir Varėnos r. savivaldybėje. 2016 m. duomenimis jaunų, 25–39 metų amžiaus, mokytojų dalis buvo labai nežymi (savivaldybėje dirbo tik 5 šio amžiaus mokytojai). Gimnazijose, vidurinėse, pagrindinėse ir pradinėse mokyklose didžiausią dalį sudarė 45–59 metų amžiaus specialistai. Savivaldybės švietimo įstaigose dirbo 36 60–64 m. amžiaus mokytojai ir 2 vyresni nei 65 metai mokytojai. Lyginant su kitomis apskrities savivaldybėmis Varėnos r. savivaldybė turėjo mažiausią skaičių 65 m. ir vyresnių mokytojų. Per 2010–2016 m. laikotarpį mokytojų pasiskirstymas pagal mokytojo kvalifikacinę kategoriją neturėjo labai didelių pokyčių, t. y. 2016 m. mokytojų metodininkų buvo 34,36 proc., vyresniųjų mokytojų – 52,86 proc. (Lietuvos vidurkis (44,26 proc.), mokytojų – 6,61 proc.

Mokytojai nuolat tobulina dalykines, pedagogines ir metodines kompetencijas. 2015 metais vienam mokytojui vidutiniškai teko 3,5 dienos kvalifikacijos tobulinimui. Rengimasis atestacijai skatina mokytojų kvalifikacijos tobulinimą.

Švietimo valdymo informacinės sistemos (ŠVIS) duomenimis, 2015 m. spalio 1 d. iš 264 mokytojų (skaičiuota be mokyklų vadovų ir 1 mokytojas skaičiuotas tik vienoje darbovietėje) atestuoti 253 mokytojai. Tai sudaro 95,8 procentus visų dalykus dėstančių mokytojų.

Vertinant brandos egzaminų išlaikymo rodiklius, 2015 m. Varėnos r. savivaldybėje abiturientų gavusių 91–100 brandos egzamino įvertinimo balų, geriausiai pasirodė šiuose dėstomuose dalykuose:

užsienio kalba (8,9 proc.), fizika (8,33 proc.), informacinės technologijos (53,84 proc.). Didžiausia abiturientų, gavusių 0–10 brandos egzamino įvertinimo balų, dalis buvo matematika t. y. 18,1 proc. (šalies vidurkis 10,5 proc.).
Mokslo tęsimo lygis per analizuojamą laikotarpį sumažėjo, t. y. mokslo tęsimo lygis po 10 klasės – 3,53 proc., mokslo tęsimo lygis baigus 12 –a klasių – 10,7 proc. Mokslo tęsimo lygis po 10 klasės 2 procentiniais punktais sumažėjo bendrojo ugdymo mokyklose, tačiau beveik 2 proc. padidėjo profesinėse mokyklose. Pabaigus bendrojo ugdymo mokyklas po 12-os klasės padidėjo stojančiųjų dalis į profesines mokyklas (6,96 proc.).

Sumažėjo stojančiųjų skaičius tiek į kolegijas, tiek į universitetus. Palyginus 2012–2015 metų rezultatus, į kolegijas įstojo 5,22 proc. mažiau abiturientų, į universitetus – 1,74 proc. Stojančiųjų į aukštąsias mokyklas sumažėjimui galėjo turėti įtakos padidėjusi emigracija šalyje ir aukšta studijų kaina.
2015 m. duomenimis Varėnos r. savivaldybės mokyklose, beveik 34 proc. mokinių nuo bendro mokinių skaičiaus gavo nemokamą maitinimą. Lyginant su Lietuvos vidurkiu (19,6 proc.) Varėnos r. mokyklose nemokamą maitinimą gavo didesnė dalis mokinių.
Varėnos r. savivaldybės gyventojų skaičiaus mažėjimas yra ryškus daugiau nei dešimtmetį ir remiantis Statistikos departamento pateikiamais skaičiais, nuo 2011-ųjų metų Varėnos r. neteko 1126 gyventojų, o tai rodo, kad per metus rajonas netenka per 500 gyventojų. Dėl tarptautinės ir vietinės emigracijos – per 300. Iš jų kasmet emigruoja 62 proc. vaikų, jaunimo ir darbingo amžiaus žmonių.
Remiantis Jaunimo politikos įgyvendinimo Varėnos r. ataskaita ir Jaunimo problemų sprendimo Varėnos rajono savivaldybėje 2013–2018 metų planu, pagrindinės savivaldybės jaunimo politikos kryptys yra: 1) Jaunimo organizacijų stiprinimas ir veiklos kokybės gerinimas; 2) Jaunimo verslumo skatinimas; 3) Jaunimo pilietinio aktyvumo, savarankiškumo, motyvacijos ir laisvalaikio užimtumo plėtojimas. Šios kryptys atitinka jaunimo poreikius.
Dauguma Varėnos r. savivaldybės jaunuolių yra dirbantys visą darbo dieną. Daugumai dirbančiųjų darbdaviai sudaro sąlygas mokytis ir tobulintis. Su problemomis darbe susidorojama pakankamai gerai.
Varėnos rajone skiriamas dėmesys jaunimo politikai įgyvendinti, dirba 8 už šią sritį atsakingi darbuotojai, iš jų 7 tiesioginiam darbui su jaunimu ir 1 jaunimo reikalų koordinatorius, kuris rengia strateginius dokumentus, atlieka tyrimus, atstovauja jaunimą įvairiose komisijose, rūpinasi Varėnos rajono jaunimo reikalų tarybos darbu.
Kadangi su jaunimo laisvalaikiu susijusios problemos yra nuolat sprendžiamos, dabar rajone yra gausybė renginių, kultūrinės veiklos, sportinių užsiėmimų (skatinamos įvairios sporto šakos); pramogų, laisvalaikio leidimo vietų; jaunimas savarankiškai inicijuoja pilietiškumo renginius, akcijas. Pastebimas augantis jaunimo susidomėjimas savanoriška veikla. Prioritetinės jaunimo sritys išlieka: verslumo skatinimas, savanoriškos veiklos skatinimas, Atvirų jaunimo centrų veiklos skatinimas, darbo vietų kūrimas jauniems žmonėms, taip juos išlaikant Varėnos r. savivaldybėje.

Turizmas.

Varėnos r. yra pietrytinėje Lietuvos dalyje, Alytaus apskrityje. Turizmo plėtos požiūriu svarbiausi geografinės padėties bruožai yra nedidelis atstumas iki didžiųjų Lietuvos miestų ir kitų turistų traukos centrų: Vilniaus – 84 km, Kauno – 119 km, Druskininkų – 53 km. Rajoną kerta magistralinis kelias A4 Vilnius–Valkininkai–Druskininkai, geležinkelio linija Vilnius–Valkininkai– Varėna–Marcinkonys. Rajonas lengvai pasiekiamas iš kaimyninių šalių: Baltarusijos – 36 km ir Lenkijos –96 km. Tačiau pagal keleivinio transporto rūšių kiekį, lyginant savivaldybes, pirmauja Šalčininkų r., kuris turi net 3 keleivinio transporto rūšis, Varėnos r. savivaldybė teikia autobusų ir traukinių viešojo transporto paslaugas. Atsižvelgus į tai yra nustatomas vietovės patrauklumo reikšmė Lietuvos turistų požiūriu – 0,6, užsienio turistų požiūriu – Varėnos r. savivaldybės susisiekimo paslaugos siekia net 1,8 (lyginant su kitomis savivaldybėmis, Varėnos r. koeficientas yra toks pat kaip ir Alytaus m., tačiau vienas mažiausių). Tai parodo, jog Varėnos r. savivaldybei reikia gerinti savo kelių ir transporto infrastruktūrą.
Turizmo sezoniškumas aiškinamas kaip pasikartojantis procesas, kuris pasireiškia turistų skaičiumi, jų išlaidomis, pramogų galimybėmis ir turizmo sektoriuje dirbančiųjų užimtumo rodikliu. Pagrindinis sezoniškumo aspektas yra turistų srautai tam tikru periodu.

Analizuojant, kiek iš viso Varėnos r. savivaldybės įstaigose, muziejuose, susibūrimo centruose, nacionaliniame parke, pramogų centruose bei kt. apsilankė žmonių, pastebėta, jog žmonių traukos centras 2015 m. buvo Dzūkijos nacionalinis parkas, kuris sulaukė net 24,4 tūkst. lankytojų, taip pat antroje vietoje pagal žmonių skaičių buvo baidarių nuoma (19,8 tūkst. lankytojų).

2016 m. lyginant su 2015 m. pastebėta, kad 2016 m. Dzūkijos nacionalinį parką aplankė 2 tūkst. turistų mažiau. Išaugo baidares besinuomojančių turistų skaičius, t. y. iki 20,3 tūkst. (žm.). 2016 m. išaugo apgyvendinimo įstaigų užimtumas iki 24,7 tūkst. (žm.), t. y. beveik 7,8 tūkst. (žm.).

Užsienio turistai. 2016 m. Dzūkijos nacionalinio parko Marcinkonių ir Merkinės lankytojų centruose bei Varėnos švietimo centre apsilankė daugiausiai užsienio turistų iš Vokietijos (215 žm.), Olandijos (60 žm.), Prancūzijos (57 žm.) ir Lenkijos (53 žm.). Lyginant 2015–2016 metus matyti, kad Varėnos r. savivaldybėje daugiausiai turistų sulaukiama iš Vokietijos. Tik 2015 m. taip pat užfiksuotas didelis srautas turistų iš Lenkijos (178 žm.), kadangi Varėnos r. savivaldybė įgyvendino pagal Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną 2007–2013 metų programą vykdomą turizmo projektą „Turistams atviras pasienio regionas – šiuolaikinė rinkodara Varėnos konkurencingumui didinti“. Taip pat 2015 m. nemažai sulaukta lankytojų ir iš Latvijos (143 žm.), t. y. 103 žmonėmis daugiau nei 2016 m. (2015 m. Varėnos r. sulaukta beveik 1053 turistų iš įvairių pasaulio valstybių (Australijos, Portugalijos, JAV, Turkijos ir kt.), t. y. beveik 30,48 proc. daugiau turistų nei 2016 m.).

Turizmo patrauklumas. Lankytojų iš įvairių regionų aktyvumo mažėjimas yra tiesiogiai susijęs su turistų savarankiškumo didėjimu, aktyviu naujųjų technologijų naudojimu. 2011 m. buvo atlikta Lietuvos savivaldybių turistinio potencialo vertinimo studija, kurioje, išanalizavus svarbiausias su turizmu susijusias sritis (paslaugų ir infrastruktūros išvystymas, turizmo ištekliai, vietovės statusas), visos savivaldybės suskirstytos į 3 grupes: aukšto turistinio potencialo, vidutinio turistinio potencialo ir žemo turistinio potencialo.

Varėnos viešosios turizmo infrastruktūros išvystymo galimybių studijoje buvo išanalizuoti Varėnos r. kultūriniai ištekliai kaip turizmo traukos objektų dalis turizmo plėtros požiūriu. Buvo išanalizuota: turistų traukos objektų unikalumas ir vertė bei turizmo objektų skaičius turizmo traukos centre, jų kompleksiškumas, turizmo traukos centro geografinė padėtis ir galimybė pritraukti žmogiškuosius išteklius taip pat esama turizmo infrastruktūra turistų traukos centruose ir šių objektų lankomumas.

Lyginant Varėnos r. savivaldybės maitinimo įmonių skaičių tūkst. gyventojų, rajono koeficientas sudaro 0,3. Taip pat matoma, jog Varėnos r. savivaldybėje maitinimo paslaugų išsivystymo koeficientas vidaus turizmui sudaro tik 0,14 o tarptautiniam turizmui tik 0,21 – šie koeficientai yra silpni ir juos būtina stiprinti.

Pagal apgyvendinimo vietų skaičių tūkst. gyventojų Varėnos r. savivaldybėje siekia net 13,22 vietų tūkst. gyv. Tai parodo, jog Varėnos r. savivaldybėje yra pakankamai apgyvendinimo vietų turistams. Taip pat svarbu tai, jog apgyvendinimo paslaugų koeficientas vidaus turizmo siekia tik 0,06, o tarptautinio turizmo – 0,13 (lyginant su kitomis savivaldybėmis, šie koeficientai yra vieni didžiausių), tačiau tai parodo, jog būtina gerinti gyvenimo sąlygas, skatinti tiek Lietuvos, tiek užsienio turistus domėtis Varėnos r. savivaldybe.

Statistikos departamento duomenimis, 2016 m. Varėnos r. savivaldybėje liko tik 3 viešbučiai, 2 nakvynės namai, 1 poilsio namai, 1 vaikų vasaros stovykla, 1 sanatorija, 1 kempingas ir du nauji privatūs apgyvendinimo sektoriai – iš viso 11 įstaigų. Vietų skaičius apgyvendinimo įstaigose buvo 447 vietos.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis Varėnos r. savivaldybėje 2016 m. veikė 28 kaimo turizmo sodybos, kurios apgyvendino 15,7 tūkst. turistų ir suteikė 21,8 tūkst. nakvynių per metus. Vidutinis vieno turisto nakvynių skaičius siekė 1,39 dienas.

Turistų traukos centras tiek 2015 m., tiek 2016 m. buvo Dzūkijos nacionalinis parkas, kuris sulaukė virš 20 tūkst. lankytojų. Antroje vietoje pagal turistų skaičių buvo baidarių nuoma (beveik 20 tūkst. lankytojų). 2016 m. išaugo apgyvendinimo įstaigų užimtumas iki 24,7 tūkst. (žm.), t. y. beveik 7,8 tūkst. (žm.).

2016 m. buvo sulaukta 12 proc. daugiau turistų nei 2015 m.

2016 m. pagal suteiktų nakvynių skaičių Varėnos r. savivaldybės lankytojų skaičius atskirais mėnesiais parodo ryškų sezoniškumą birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiais, kai turistų skaičius viršija 3 tūkst. turistų per mėnesį, kadangi šiuo laikotarpiu Varėnos r. savivaldybėje traukos

objektais tampa patrauklūs lankomi objektai: Merkinės piliakalnis ir apžvalgos bokštas, Merkinės piramidė, Liškiava, Pilnų namų bendruomenė, Ūlos akis, Čepkelių valstybinis gamtinis rezervatas.

Varėnos r. savivaldybė, pagal bendrąjį Lietuvos vietovių turistinį potencialą priklauso vidutinio turistinio potencialo grupei. Visose vidutinio turizmo potencialo vietovėse tikslinga prioritetiškai plėtoti turizmo infrastruktūrą ir paslaugas, pramogų bei laisvalaikio produktus. Susumavus pirmojo ir antrojo etapų vertinimo rezultatus gauta, jog Varėnos r. savivaldybės patrauklumo potencialas sudaro net 20,71 ir lyginant su kitomis apskrities savivaldybėmis, tai yra vienas didžiausių. Varėnos r. savivaldybė savo patrauklumu lenkia Šalčininkų r., Alytaus m. ir Alytaus r. savivaldybes. Varėnos rajono stiprybės nurodytos paveiksle

Varėnos rajono silpnybės:

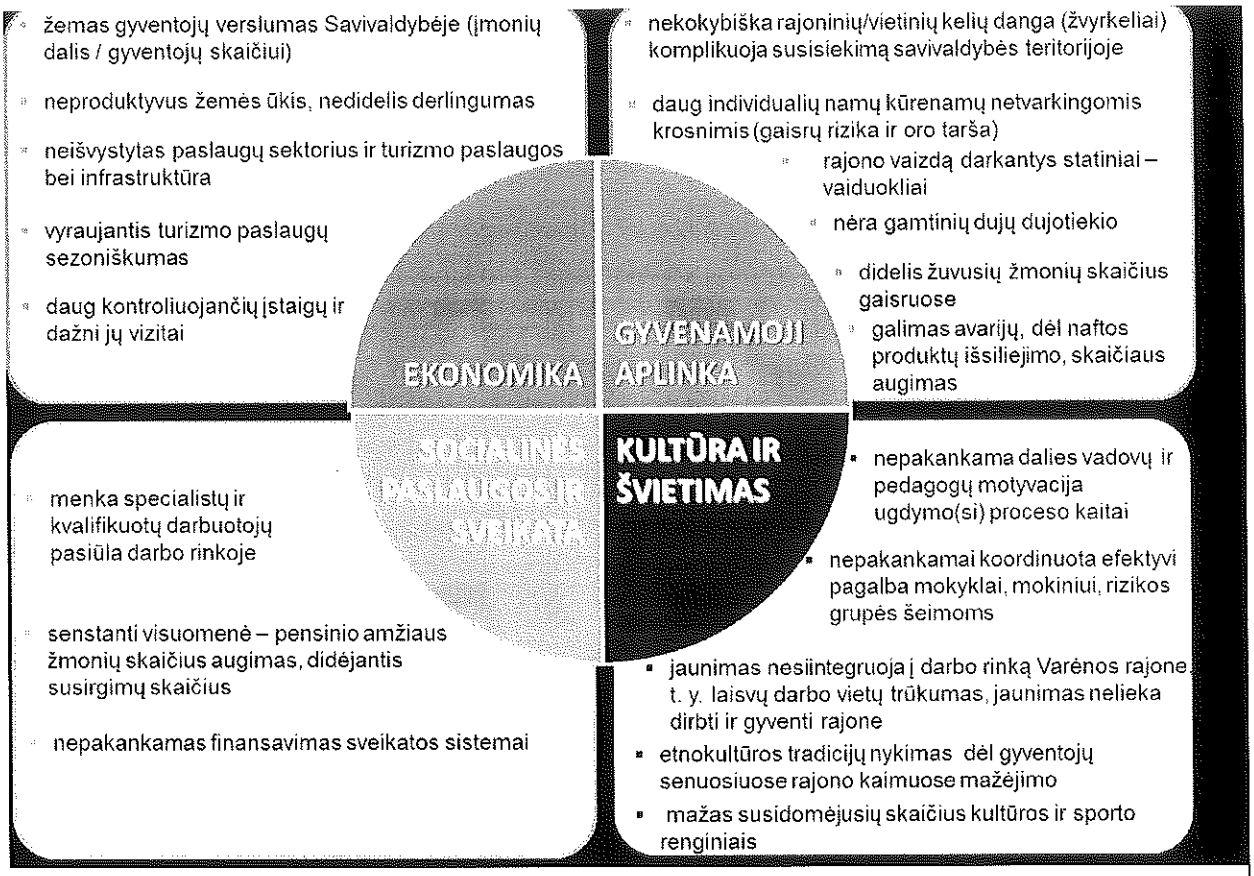

Rajono plėtros vizija:

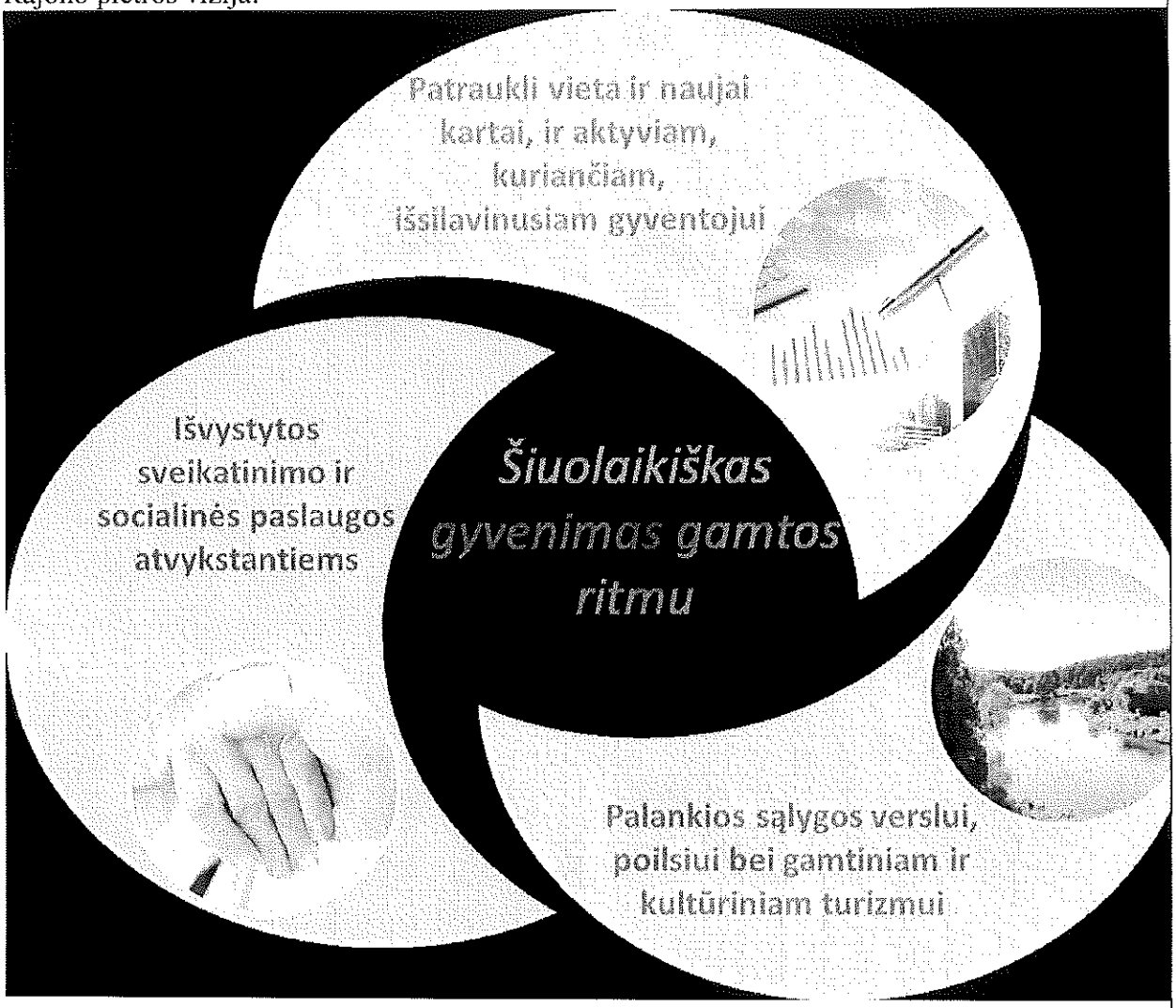

Vidinė analizė

Institucijos, Varėnos švietimo centro, veiklos analizė.

Centras kasmet atlieka savo veiklos įsivertinimą, o kas 5 metus Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtinta tvarka vykdomas išorinis vertinimas (institucijos veiklos akreditacija). Paskutinis išorinis vertinimas vykdytas 2014 metų gruodžio mėnesį. Akreditacija suteikta penkeriems metams, galioja iki 2020 m. kovo 12 d. Tiek veiklos įsivertinimas, tiek išorinis vertinimas vyksta naudojantis tuo pačiu įrankiu (metodika).

2016 metų Metinio veiklos įsivertinimo išvadose detaliai argumentuojant nurodoma, kokios ir kaip centre sukurtos Mokymosi aplinkų bei Vadybos ir administravimo sričių veiklos yra vertinamos.

I. Mokymosi aplinkos

Internetas. Biblioteka.

Švietimo centre yra biblioteka, turinti virš 2900 egzempliorių (1660 pavadinimų) spaudinių ir 202 pavadinimų elektroninės informacijos laikmenų. 2017 metais įsigijome 53 egzempliorius (t. y. 27 pavadinimų) knygų ir 3 (1 pavadinimo) kompaktinius diskus. Kaupiamos kompiuterinės mokymo priemonės, video medžiaga, pedagoginė metodinė literatūra ir ją papildanti audio medžiaga. Klientai gali naudotis kompiuterinėmis mokymo priemonėmis bei elektroninėmis enciklopedijomis ir sukauptu knygų fondu. Bibliotekos fondų sąrašas yra pateikiamas interneto puslapyje. Bibliotekos fondais naudojosi seminarų dalyviai, mokytojai, studentai, įstaigos darbuotojai. Informaciniai šaltiniai skolinami klientams išsinešimui. Bendradarbiaujama su Varėnos miesto viešąja biblioteka, Vilniaus M. Mažvydo bibliotekos Vaikų skyriumi. Bibliotekoje dirba centro darbuotoja, turinti ir kitų pareigų.

Bendraujama su „Longman" atstovybe, leidėjų asociacija BIBLION, leidyklomis: „Presvika", „Gimtasis žodis", „Macmillan", „Briedis", „Šviesa", „Didakta", knygynais: Vilniaus A. Masiulio, „Mokyklinė knyga", Varėnos knygynu. Pedagogams pristatoma naujausia mokomoji literatūra ir mokymo priemonės.

Švietimo centre veikia interneto skaitykla, turinti devynias darbo vietas. Interneto paslaugomis gali nemokamai naudotis visi pageidaujantys susirasti informaciją internete apie įsidarbinimą, mokymosi įstaigas, stojimą į įvairias mokslo institucijas. Norintieji susirasti informaciją ar pasitikrinti elektroninį paštą, bei norintys pažaisti ar pabendrauti su draugais, klientai moka mokestį (viena valanda – 0,60 euro centai). Klientams sudarytas naudingų internetinių adresų sąrašas. Interneto skaityklos patalpos daugiau naudojamos mokymams. Čia esanti kompiuterinė įranga įgyta iš Lietuvos Respublikos, Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų. 2016m. įsigyti nauji kompiuteriai, atnaujinta kompiuterinė klasė.

Kaupiamas edukacinės patirties bankas, kuris apima idėjų, inovacijų, gerosios, pažangiausios patirties aprašus iš ugdymo turinio, metodų, būdų, priemonių, vertinimo sistemos, pedagogo darbo sričių. Aprašai kaupiami popierine, ir audiovizualine forma. Edukacinės patirties banku gali naudotis visi rajono švietimo sistemos darbuotojai. Švietimo centras inicijuoja ir dalyvauja diegiant pažangios patirties procesą ugdymo įstaigose.

Centras teikia informaciją apie veiklos sritis, projektus, seminarus, renginius, konkursus internetinės svetainės www.varena.lt puslapyje ir bendroje šalies švietimo informacinėje sistemoje „AIKOS" adresu www.ktprr.smm.lt, raštu ir elektroniniu paštu siunčiama rajono ugdymo įstaigoms ir apskrities tarnyboms. Veikia 2015 metų pradžioje sukurta atskira interneto svetainė – www.varenossc.lt. Turizmo informacija pateikiama – http://www.varenainfo.net. Nuo 2011 metų įdiegta nauja Specialiosios pedagoginės psichologinės pagalbos specialistų informacinė sistema - SPPC-IF.

Seminarai. Kursai.

2017 metais organizuoti 51 seminaras. Juose dalyvavo 1168 klausytojai. Platus seminarų tikslinių grupių spektras: dalykų mokytojai, ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių pedagogai, rajono mokyklų komandos, ugdymo įstaigų vadovai, asmenys, atsakingi už viešuosius pirkimus, ugdymo įstaigų vadovai ir pavaduotojai bei įsivertinimo grupių pirmininkai arba nariai, įstaigų vadovai, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai, įgalioti asmenys civilinei saugai, klasių auklėtojai, socialiniams pedagogai, socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai, gimnazijų mokytojai, ugdymo įstaigų etikos, ekonomikos ir pilietinio ugdymo pedagogai, Varėnos „Ąžuolo" gimnazijos ir Lenkijos Orzysz komandos, kūno kultūros,

ikimokyklinių įstaigų ir neformalaus ugdymo pedagogai, taikomosios fizinės veiklos ir kineziterapijos specialistai, vaiko gerovės komisijų nariai, Varėnos rajono ir Lenkijos ikimokyklinio ugdymo pedagogai, rajono bendruomenės nariai, Druskininkų, Lazdijų ir Varėnos rajonų neformaliosios švietimo lyderystės programos dalyviai, ugdymo įstaigų direktoriai, biudžetinių įstaigų, nevyriausybinių organizacijų ir privačių įmonių vadovai, Kauno Vytauto Didžiojo „Rasos" gimnazijos bendruomenė, Šalčininkų rajono bendrojo ugdymo įstaigų įvairių dalykų mokytojai, Šalčininkų rajono bendrojo ugdymo mokyklų informacinių technologijų mokytojai, Šalčininkų rajono bendrojo ugdymo mokyklų matematikos mokytojai, Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijos mokytojai, Šalčininkėlių pagrindinės mokyklos pedagogai. Švietimo centras turi daug didesnę seminarų pasiūlą, tačiau seminarą paskelbus, dalyvių jame dažnai neatsiranda. Mokyklų teigimu, jos neturi kvalifikacijos tobulinimui lėšų. 2017 m. užsiėmimų bendra trukmė – 558 valandos. 250 valandų mokėsi rajono 53 bendruomenės nariai, 356 valandas mokėti 675 pedagogai, Švietimo centro ir Varėnos rajono savivaldybės administracijos skyrių bei įstaigų specialistai. Vienam Švietimo centro klausytojui 2017 metais vidutiniškai teko 12 akademinių kvalifikacijos tobulinimo valandų, o vienam rajono pedagogui 2017 metais teko 6 akademinės kvalifikacijos tobulinimo valandos (2007m. – 48,6 akad. val., 2008m. – 24,8 akad. val., 2009m. – 25,7 akad. val. 2010m. – 21 akad. val., 2011m. – 11akad. val., 2012m. – 12 akad. val., 2013m. – 11 akad. val., 2014m. – 15,1 akad. val., 2015m. – 9,5 akad. val., 2016m. – 9 akad. val.), tai yra 1 diena (2007 metais – 8,1d., 2008m. – 4,1d., 2009m. – 4,3d., 2010m. – 3,5d., 2011m. – 1,8d., 2012m. – 2d., 2013m. – 1,8d., 2014m – 2,5d., 2015m. – 1,6d., 2016m. – 1,5d.). Ankstesniais metais, išskyrus 2011m. – 2017m., buvo skaičiuota, kiek valandų tenka vienam pedagogui (buvusiam klausytojui, kuris nebūtinai mūsų rajono pedagogas), todėl tenkančių valandų skaičius buvo žymiai didesnis. Tačiau pastaraisiais metais, padidėjus klausytojų skaičiui iš kitų miestų, tokio skaičiavimo atsisakyta ir paskaičiuota kiek kvalifikacijos tobulinimo valandų tenka vienam Varėnos rajono pedagogui. Išlieka didesnis poreikis trumpesnės trukmės seminarams, nors tik 18 valandų trukmės programa priskiriama akredituotai kvalifikacijos tobulinimo programai.

2017 m. Švietimo centre buvo organizuojamas ir kitų institucijų vykdomas kvalifikacijos tobulinimas. Viso vyko 6 kitų institucijų organizuoti renginiai. Užsiėmimų bendra trukmė – 78 valandos. Juose dalyvavo 206 klausytojai.

Mokymus centre vykdė Lietuvos universitetų dėstytojai, UAB „Pokyčių valdymas" lektoriai, Varėnos švietimo centro specialistai, Varėnos rajono ugdymo įstaigų bei kitų rajonų ir miestų ugdymo įstaigų pedagogai, UAB „Verslo Aljansas" atstovai, psichologai, psichoterapeutai, Laisvosios rinkos instituto Švietimo centro vadovė, VšĮ „Personalo praktikų paslaugos" specialistai, gydomosios mitybos specialistė, Šiuolaikinių didaktikų centro direktorė, Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio ir gamtinio rezervato specialistai, M. K. Čiurlionio menų mokyklos dėstytoja, leidyklų atstovai, Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros specialistai, Viešųjų pirkimų tarnybos Elektroninių pirkimų plėtros skyriaus specialistai, Merkinės krašto muziejaus muziejininkai, Lietuvos Aklųjų ir silpnaregių ugdymo centro specialistai, Lietuvos azerbaidžaniečių bendrijos pirmininkas.

Nemaža dalis seminarų buvo orientuota į baigtinį dalyvio parengtą produktą. Pagrindinę mokymų dalį sudarė trumpalaikiai (įvyko 34 seminarai 6 akademinių valandų trukmės, 3 seminarai 8 akademinių valandų trukmės, 1 seminaras 10 akademinių valandų trukmės, 1 seminaras 12 akademinių valandų trukmės, 1 seminaras 15 akademinių valandų trukmės, 1 seminaras 16 akademinių valandų trukmės, 5 seminarai 18 akademinių valandų trukmės) užsiėmimai ir projektinė veikla. Taip pat vyko 50-ties akad. valandų kursai bendruomenei, 43-jų akad. valandų kursai mokytojams ir bendruomenei, 24-ių akad. socialiniams darbuotojams, jų padėjėjams ir bendruomenei, 20-ties akad. valandų užsiėmimai tėvams.

Švietimo centras, organizavo ir vykdė pedagogų kvalifikacijos tobulinimą pagal savo parengtą kvalifikacijos tobulinimo programų rengimo, akreditavimo ir vykdymo tvarką, orientavosi į Švietimo ir mokslo ministerijos vykdomą švietimo politiką, Varėnos rajono savivaldybės plėtros 2008-2017 metų strateginį planą, bei rajono pedagogų, mokyklų bendruomenių poreikius.

2017 metais klientams buvo pasiūlyta įvairios tematikos seminarų: veiklos įsivertinimo ir tobulinimo, pedagoginės sistemos (ugdymo tikslų, principų, metodų, būdų, priemonių, pedagoginės sąveikos, pedagogo darbo, mokinio veiklos, vertinimo sistemos), mokyklos organizacijos (psichologinio, socialinio klimato, valdymo), komunikacija anglų ir vokiečių

kalba.
Šiais metais pedagogams organizuota metodinė veikla, kur didelis dėmesys skiriamas gerosios patirties sklaidai. Trečdalis užsiėmimų – atviros veiklos pristatymai. Detali mokymų, metodinių renginių tematika ir statistika (mokymų temos, trukmė, lektoriai, kiekvienos rajono mokyklos dalyvavusių mokytojų skaičius ir t. t.) pateikta ataskaitos prieduose. Mažėjant mokyklų finansavimui stebima kvalifikacijos formų kaitos tendencija. Tai yra – mokytojai vis dar dažniau renkasi ir pageidauja nemokamos kvalifikacijos tobulinimo formos – tokios kaip metodinė veikla.
Trečiojo amžiaus universiteto pomėgių grupėms vyko 342 valandų trukmės 180 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 2104 studentai. Šią veiklą nelengva organizuoti, nes tam nėra jokių nei finansinių, nei žmogiškųjų išteklių. Veikla vykdoma savanorystės pagrindu. Varėnos TAU steigėjai yra fiziniai asmenys. Varėnos švietimo centras jam yra suteikęs galimybę naudotis patalpomis neatlygintinos panaudos pagrindu. Veiklą organizuoti padeda Švietimo centro darbuotojai savanorystės pagrindu.
Išlieka rajono gyventojų poreikis anglų ir vokiečių kalbų mokymams. Kalbų mokymai vyksta nuo 17 val., todėl tenka koreguoti darbuotojų darbo laiko grafikus.
Varėnos švietimo centro patalpose 2016 m. gegužės 24 d. buvo atidarytas Atviras jaunimo centras. Tai viena didžiausių įgyvendinto projekto „Varėnos kraštas – jaunimui, jaunimas – krašto pažangai“ veiklų, kurio lėšomis buvo suremontuotos bei įrengtos šiuolaikiškos ir modernios patalpos, skirtos jaunimui turiningo laisvalaikio praleidimui. Dizaino studijoje lankytojai gali kurti, siūti, konstruoti ir modeliuoti drabužius, mokytis dekoruoti dekupažo technika, iš vilnos velti įvairius daiktus ir papuošalus, pasigaminti muilo, naudoti biserio, batikos ir šilkografijos technikas, išmokti megzti, nerti, siuvinėti, pinti iš vytelių įvairius daiktus, drožinėti iš medžio. Šioje zonoje vienu metu gali dirbti iki 10 asmenų. Jaunimo poilsio ir laisvalaikio zonoje lankytojai gali žiūrėti filmus, klausyti muzikos, bendrauti, žaisti stalo žaidimus, naudotis bevieliu internetu, ilsėtis. Yra galimybė išsiskalbti drabužius, pasigaminti karštų gėrimų ar pasišildyti atsineštus maisto produktus. Poilsio ir laisvalaikio zonoje vienu metu laiką gali leisti iki 12 jaunuolių. Treniruoklių salėje jaunimas turi galimybę stiprinti ir saugoti savo sveikatą, lavinti bei stiprinti įvairias savo kūno raumenų grupes, didinti kvėpavimo sistemos efektyvumą, gerinti ištvermę bei bendrą sportinę formą, įdomiai leisti laisvalaikį, bendrauti, dalintis patirtimi. Šioje patalpoje vienu metu gali treniruotis 4 – 5 žmonės. Gimnastikos salėje jaunimas gali užsiimti joga, aerobika, kalanetika, šokiais ir kita šiai erdvei tinkama veikla. Salėje vienu metu gali sportuoti apie 10 jaunuolių. Meno terapijos erdvė pritaikyta piešimo ant vandens, molio, smėlio dėžės terapijoms. Muzikos, vaizdo, spalvų ir kvapų terapijos erdvė pritaikyta dviejų rūšių terapijoms: spalvų ir kvapų terapijai bei muzikos, vaizdo ir kvapų terapijai. Įrengtos vietos relaksacijai. 2017m. visose aukščiau minėtose erdvėse apsilankė 2924 jaunuoliai (treniruoklių salėje – 436, gimnastikos salėje – 536, muzikos, vaizdo, spalvų ir kvapų terapijos erdvėje – 1032, jaunimo poilsio ir laisvalaikio zonoje – 920). Be to, vyko 22 įvairūs vakarai, turnyrai, akcijos (stalo žaidimo turnyrai, kino vakarai, kulinariniai vakarai, kelionės po Varėną programėlės „Būk detektyvas“ pagalba, Valentino diena, velykinių margučių dirbtuvės, velykinė popietė, karaokė vakarai, socialinė akcija „Darom“, veiklos gamtoje, dviračių žygis „Vienam minutė – kitam gyvenimas“, Tarptautinė jaunimo diena, rugsėjo pirmosios šventė, paskaitos apie aromaterapiją, Helovyno šventė, hip hopo šokio pamoka su Viktoru Zujevu, Tarptautinė tolerancijos diena, Tarptautinė AIDS diena, kalėdinių dekoracijų dirbtuvės, kalėdų vakarėlis, atviro jaunimo centro gimtadienis), kuriuose dalyvavo 723 jaunuoliai.

Konsultavimas ir švietimo pagalba.

Švietimo centro darbuotojai konsultuoja klientus projektų rašymo, vadybos, dalyko metodikos, pedagogikos ir karjeros planavimo, profesinio informavimo klausimais, parenka ir rekomenduoja metodinę literatūrą, supažindina su esama metodine medžiaga, teikia informaciją apie kvalifikacijos tobulinimo galimybes šalyje ir užsienyje. Turizmo ir verslo srities konsultacijos yra daugiau informacinio pobūdžio. Pedagoginės psichologinės konsultacijos labiausiai išplėtotos, yra skirtingo pobūdžio (individualios, grupinės), trukmės (trumpalaikės, ilgalaikės, vienkartinės) ir formos (teikiamos kelių specialistų, vieno specialisto, institucijoje,

kliento mokymosi arba darbo vietoje, šeimoje, ištikus krizei).

Turizmo kaip verslo srities

Šioje srityje konsultuoja (informuoja) vienas specialistas. Per 2017 m. suteikta **694** konsultacijos žodžiu bei raštu pradedantiems verslininkams, kaimo turizmo sodybų savininkams ir turistams. Dažniausiai turistų užduodami klausimai ir teiktos konsultacijos temomis:

Konsultacijos teiktos temomis:	**Konsultuotų asmenų skaičius**
Apgyvendinimas	60
Leidiniai	206
Maršrutai	64
Edukacinės programos	27
Kulinarinis paveldas	14
Stovyklavietės	19
Tautodailininkų, amatininkų paslaugos	36
Lankytini objektai	214
Kita (informacijos talpinimas Varėnos turizmo tinklapyje, gidų paslaugos ir t.t.)	54

Pedagoginis psichologinis konsultavimas

Pedagoginių psichologinių paslaugų skyriaus penki specialistai teikia pedagogines/psichologines konsultacijas savivaldybės pavaldumo mokyklų vaikams ir mokiniams, turintiems vystymosi raidos sutrikimų bei specialiųjų ugdymosi poreikių, mokytojams, vaikų tėvams. 2017 metais suteikta:

226 konsultacijos pedagoginiais/psichologiniais klausimais.

Suteikta konsultacijų: 15 – ugdymo įstaigų pedagogams, 55 – mokyklų specialistams, dirbantiems su vaikais, 32 – Švietimo įstaigų vadovams, 75 – tėvams, 32 – vaikams, 17 – konsultacijos – aptarimai po vaikų vertinimų tėvams, mokytojams, vaikams.

Pedagoginės/psichologinės pagalbos priemonės

- **Vaikų, turinčių vystymosi, ugdymosi bei psichologinių sunkumų įvertinimas bei diagnostika. Brandumo mokyklai/priešmokyklinei grupei nustatymas**. 2017 metais viso buvo atlikta 49 įvertinimai, iš kurių 41-am atlikti kompleksiniai įvertinimai. Naujai buvo ištirta 19 vaikų ir mokinių, 1 – brandumo mokyklai įvertinimas, 6 – brandumo priešmokyklinei grupei įvertinimai, atliktas 1 mokinio išvadų patikslinimas, atliktas 1 vaiko raidos įvertinimas (DISC metodika), išduotos 8 pažymos dėl egzaminų pritaikymo, atlikti 63 vertinimai siekiant atrinkti vaikus gabių vaikų programai (paslauga teikta Kauno m. mokykloms).
- **Psichologinė pagalba vaikams ir jų tėvams psichologinių sunkumų atvejais.** 2017 metais ilgalaikė psichologinė pagalba teikta 56 asmenims (iš jų 27 vaikų tėvams, 29 vaikams), bendras konsultacijų skaičius – 282.

  Konsultacijos suteiktos:

  Turintiems emocijų ir elgesio problemų – 10 vaikų, 11 tėvų – viso 95 konsultacijos,
  Bendravimo problemų – 2 vaikams, 2 tėvams – viso 10 konsultacijų,
  Mokymosi problemų – 3 vaikams, 3 tėvams – viso 12 konsultacijų,
  Krizių problemų – 5 vaikams, 3 tėvams – viso 20 konsultacijų,
  Smurto problemų – 1 vaikui – viso 1 konsultacija,
  Klinikinės problemos – 6 vaikams, 6 tėvams – viso 138 konsultacijos,
  Asmenybės savęs pažinimo ir augimo problemos – 1 vaikui, 1 tėvui – viso 4 konsultacijos,
  Minimalios priežiūros – 1 vaikui, 1 tėvui – viso 2 konsultacijos.
- **Specialioji pedagoginė pagalba vaikams ugdymosi sunkumų atvejais** 2017m. Matuizų pagrindinėje mokykloje – 10 vaikų organizuota 43 pogrupinės (2-4 vaikai)

pratybos ir 13 individualių pratybų, bendras užsiėmimų skaičius – 135. Pedagoginių psichologinių paslaugų skyriuje suteikta 10 mokinių, viso užsiėmimų skaičius – 131.

- **Logopedinė pagalba vaikams kalbos sunkumų atvejais** – 2017m. Matuizų pagrindinėje mokykloje – 17 vaikų organizuota 90 pogrupinių (2-4 vaikai) pratybų ir 45 individualios pratybos, bendras užsiėmimų skaičius – 135. Pedagoginių psichologinių paslaugų skyriuje suteikta 5 mokiniams, viso užsiėmimų skaičius – 104.
- **Rekomendacijų specialiajam mokinių ugdymui rengimas.** 2017 metais parengta 49 rekomendacijos įvertintiems vaikams.
- **Metodinės dienos (mokyklų konsultavimas specialiojo ugdymo klausimais).** Vyko 9 metodinės dienos septynioms rajono mokykloms, kuriose dalyvavo 51 dalyvis.

Prevencinės ir kitos veiklos priemonės

- Veikla, įgyvendinant Vaiko vidutinės ir minimalios priežiūros įstatymo nuostatas. Dalyvauta 1 Varėnos savivaldybės bendruomenės vaiko teisių apsaugos tarnybos posėdyje. Dalyvauta 6 Varėnos r. savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose, skiriant vidutinę ar minimalią vaiko priežiūrą. Vykdant vaiko minimalios priežiūros priemones suteiktos 2 psichologo konsultacijos.
- Darbas su grupėmis. Vykdyta neformalaus vaikų švietimo programa „Savęs pažinimas“, skirta skatinti vaikus analizuoti save ir kurti pozityvius tarpasmeninius santykius bei išmokti naudoti įvairias mokymosi mokytis strategijas. Programoje dalyvavo 10 vaikų.
- Dalyvavimas vertinimo metodikų adaptavime ir kitose veiklose. Dalyvauta Vilniaus universiteto Psichologinio konsultavimo ir mokymo centro 2017-2019 metais vykdomame tyrime „Šiuolaikinės informacinės technologijos ir mažų vaikų sveikata“. Suvesta 64 respondentų apklausos anketų duomenys. Dalyvauta projekto „Mokinių akademinių gebėjimų atpažinimo ir jų ugdymo kokybės plėtra“ tyrime BIS-HB ir WISC-III testais. Atliktas 23 vaikų įvertinimas.

Gerosios edukacinės patirties sklaida

Viena iš pagrindinių Centro veiklos sričių – mokytojų gerosios patirties sklaida, metodinių būrelių veiklos organizavimas. Metodinė veikla reglamentuota Centro nuostatuose bei Varėnos rajono mokyklų metodinės tarybos nuostatuose. Centre nuolat vyksta gerosios patirties sklaidos renginiai (atviros pamokos, paskaitos, seminarai), kuriuos veda rajono mokytojai, ieškoma naujų formų. Organizuodamas keitimosi gerąja patirtimi procesą Centras ieško ir norinčiųjų pasidalinti patirtimi, ir norinčiųjų sužinoti apie kitų patirtį. Visus skleidžiančiuosius ir priimančiuosius patirtį pagal jų kompetenciją stengiamasi įtraukti į keitimosi patirtimi procesą.

Mokytojų metodinė veikla savanoriška, patys mokytojai pasirenka jos turinį ir formas. Metodinę veiklą organizuoja ir vykdo 17 mokytojų metodinių būrelių įvairių dalykų pedagogams: pradinių klasių, informacinių technologijų, lietuvių kalbos, užsienio kalbų, matematikos, biologijos, chemijos ir fizikos, istorijos, kūno kultūros, geografijos, dailės, muzikos, dorinio ugdymo, technologijų mokytojams, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogams bei šiais metais pradėjusiam veiklą mokyklų pavaduotojams. Skleisti savo gerąją patirtį kviečiami mokytojai metodininkai, pedagogai praktikai. Gerosios ir/ar pažangiausios patirties atranką edukacinės patirties bankui vykdo centro darbuotojai, pedagogai praktikai.

Vyko 20 gerosios patirties seminarų, kuriuose dalyvavo 445 pedagogai, buvo vestos 7 atviros pamokos, jas stebėjo 58 pedagogai, vyko 10 atviros veiklos renginių, kuriuose dalyvavo 101 mokytojai. Pastaruoju metu juntama orientacija į kitas formas: metodines dienas, apskritus stalus, jungtines atviras veiklas. Parodos įtvirtino savo pozicijas kaip dalijimosi edukacine kūrybine patirtimi forma. Rajono mokytojų metodiniai būreliai gerąja patirtimi dalinosi ne tik savo rajone, bet ir vyko pasisemti žinių į kitus rajonus, keitėsi gerąja pedagogine patirtimi, naujausia metodine bei dalykine informacija. 2013 m. įkurta asociacija „Varėnos trečiojo amžiaus universitetas“ padidino suaugusiųjų neformalaus švietimo pasiūlą. Patys aktyviausi šios asociacijos veikloje kaip lektoriai ir kaip studentai yra ne tik dirbę, bet ir dabar dirbantys rajono mokytojai.

Centre kaupiamas edukacinės patirties bankas, apimantis novatoriškas idėjas, gerąją ir pažangiausiąją patirtį. Sukaupta medžiaga yra prieinama Centro klientams, ja naudojasi įvairios

klientų grupės. Naudojantis banku klientams teikiama kvalifikuota pagalba. Edukacinės patirties bankas kaupiamas popierinių ir elektroninių laikmenų formomis (2016 m. buvo sukaupta 60 informacijos šaltinių). Formuojasi nuostata, kad edukacinės patirties banku daugiausiai naudojasi renginių dalyviai.

Centras tiria keitimosi gerąja patirtimi kokybę ir neformaliai domisi, kaip edukacinės patirties banke esanti patirtis buvo įdiegta. Mokytojai, stebėję atviras veiklas, dalyvauja aptarimuose, kurie padeda gauti įžvalgas ir padaryti išvadas, kuriomis remiantis planuojami asmeninės veiklos pokyčiai.

Mokomųjų dalykų Rajono metodiniuose būreliuose ir ugdymo įstaigų vadovų pasitarimo metu buvo išdiskutuoti metodinės ir kvalifikacijos tobulinimo veiklų prioritetai. 2018m. kvalifikacijos tobulinimo sritys: „Mokinių pažangos ir asmeninės ūgties planavimas, matavimas ir vertinimas“, „Darbas su elgesio ir emocijų problemų turinčiais vaikais“ ir „Tėvų įtraukimas į vaiko ugdymą“. Kvalifikacijos tobulinimo veiklos prioritetų darbo grupių pasitarimo metu buvo išdiskutuotos ir aptartos grupių siūlomos temos kvalifikacijos tobulinimo programoms.

Projektinė veikla

Švietimo centras dalyvauja lokaliniuose, regioniniuose ir šalies edukaciniuose projektuose. Švietimo centro vaidmuo projektinėje veikloje įvairus: skleidžiama informacija apie projektus, padedama rasti partnerius, organizuojamas projektų rengimas ir vykdymas. Platus projektų tikslų spektras: tobulinti pedagogų, kitų savivaldybės įstaigų darbuotojų, gyventojų, nevyriausybinių organizacijų narių kompetenciją, išmokyti komandinio darbo, pripratinti prie projektinio darbo režimo, išmokyti numatyti veiklos perspektyvą, tobulinti organizacijos veiklą, efektyvinti gamtosauginę, prevencinę veiklą.

Projektai, kuriuose betarpiškai dalyvavo centras, leido pagerinti įstaigos materialinį aprūpinimą, darbuotojų kompetenciją, renginių kokybę, padidinti renginių apimtis, užmegzti partnerystės ryšius.

Švietimo centro projekto „Varėnos kraštas – jaunimui, jaunimas – krašto pažangai“. Projekto ilgalaikis siekis – sukurti aplinką palankią jauno žmogaus gyvenimui ir saviraiškai Varėnos rajone. Aštuonios institucijos (Varėnos rajono savivaldybės administracija, Varėnos švietimo centras, Alytaus teritorinės darbo biržos Varėnos skyrius, Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Varėnos rajono policijos komisariatas, Varėnos sporto mokykla, Varėnos „Ryto“ progimnazija, Varėnos „Ąžuolo“ gimnazija, Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka) suvienijusios pastangas įkūrė du Atvirus jaunimo centrus (Varėnos švietimo centro patalpose 2016 m. gegužės 24 d. buvo atidarytas Atviras jaunimo centras), leidžiančius siūlyti jaunimui visiškai naujas, neišbandytas paslaugas: psichologo, dizaino, meno terapijos, relaksacijos, kūno lavinimo gimnastikos ir treniruoklių pagalba. Projekto metu atnaujintos (267 kv. m.) erdvės ir įgyta inovatyvi įranga bei taikomi atviro darbo principai ir savanorystė suteikė galimybę jaunimui išbandyti naujas meninės, sportinės, pažintinės veiklos formas: kurti filmus, miuziklą, keliauti, slidinėti, burtis į organizacijas, pažinti save ir savo gabumus. Šis projektas tai – partnerių darbuotojų ir paties jaunimo savanorystės mokykla. Jis leidžia jaunimui suvokti, kad jį girdi ir, kad jis gali veikti. Užtikrinant veiklų tęstinumą po projekto „Varėnos kraštas – jaunimui, jaunimas – krašto pažangai“ vykdymo koordinuojamos šio projekto 7 partnerinių institucijų veiklos. 2017 metais šio projekto veiklose dalyvavo 576 unikalūs jaunuoliai, iš jų 372 apsilankę Varėnos švietimo centro Atviro jaunimo centro veiklose, likusieji 204 jaunuoliai – partnerių organizuojamose veiklose. (15-29 m. amžiaus).

2017 m. vykdomas Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamas projektas „Atrask save“ skirtas 15 – 29 metų amžiaus nedirbančiam, nesimokančiam, turinčiam mažiau galimybių savirealizacijai jaunimui. Šio projekto metu teikiamos ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo skatinimo paslaugos: vaiko minimalios priežiūros, pagalbos pažįstant save, socialinio gyvenimo įgūdžių ugdymo, motyvavimo, informavimo ir konsultavimo apie jauno žmogaus galimybes, įtraukimą į visuomenei naudingą darbą, savanorystę. Vykdant projektą 86 jaunuoliai pasirašė sutikimą dalyvauti projekte, iš jų 1 nukreiptas į savanorystę, 17 jaunuolių įsidarbino, 15 – pradėjo mokytis.

Kartu su asociacija „Varėnos trečiojo amžiaus universitetas“ buvo parengtas ir vykdytas projektas „Socialinės reabilitacijos paslaugos neįgaliesiems bendruomenėje“. Projekto tikslas – didinti neįgaliesiems Varėnos rajone socialinių paslaugų įvairovę ir jų prieinamumą. Projekto

dalyviams buvo pasiūlytos trys programos, iš kurių jie galėjo pasirinkti po dvi programas: keramikos, vilnos vėlimo, rankdarbių ir meninių gebėjimų lavinimas dainavimo būrelyje. Keramikos ir vilnos vėlimo programas pasirinko 7 neįgalieji, rankdarbių – 6 dalyviai, dainavimo – 8 asmenys. Užsiėmimai vyko kovo – gegužės ir rugsėjo – lapkričio mėnesiais, vieną kartą per savaitę po 1 valandą. Užsiėmimų metu projekto dalyviai išmoko velti įvairius papuošalus (sages, karolius, auskarus), kurti nesudėtingus rankdarbius, lipdyti iš molio įvairių formų dubenėlius, aksesuarus, skirtus namams. Projekto veiklose dalyvavo viso 40 narių, iš jų 6 šeimos nariai.

Projekto „Savijauta" tikslas buvo – ugdyti tėvų ir mokytojų partnerystę jiems patrauklia mokymosi forma, orientuota į asmens fizinės ir psichinės sveikatos stiprinimą. Projekto veiklos buvo vykdomos 2017 m kovo – gruodžio mėnesiais. Projekto dalyviai – Senosios Varėnos A. Ryliškio pagrindinės mokyklos tėvai ir mokytojai. Užsiėmimų trukmė – 26 dienos po 2 valandas ir 1 diena – 1 valanda. Iš viso 53 valandos. Projekto metu psichinės ir fizinės sveikatos stiprinimo programa „Savijauta" buvo įgyvendinta 1 grupei 11 dalyvių (iš Senosios Varėnos A. Ryliškio pagrindinės mokyklos 6 mokytojai ir 5 tėvai).

Projektas „Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija mokyklos bendruomenei" buvo skirtas mokiniams, jų tėveliams ir mokytojams siekiant formuoti negatyvias nuostatas į psichoaktyvių medžiagų vartojimą, suteikti tėvams bei pedagogams daugiau žinių apie efektyvią prevenciją, pagrindinius jos principus. Lankstinukai mokyklos bendruomenei dalijami buvo ir paskaitos moksleiviams bei pedagogams ir tėvams psichoaktyvių medžiagų vartojimo žalos tema vyko nuo lapkričio 7 d. iki gruodžio 16 d. (iš viso organizuota 17 užsiėmimų mokiniams po 1 akademinę valandą, dalyvavo 370 moksleivių, 4 paskaitos po 1 akademinę val. tėvams, kuriose dalyvavo 110 tėvų bei 2 akademinių val. trukmės paskaita mokytojams, kurioje dalyvavo 10 pedagogų).

Projekto „Neformalaus suaugusių švietimo plėtra rajone" tikslas – neformalaus suaugusių švietimo ir tęstinio mokymosi paslaugų plėtra rajone. Projektas finansuojamas Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšomis. Buvo identifikuota neformalaus suaugusių švietimo ir tęstinio mokymosi pasiūla ir poreikiai, parengtas ilgalaikis (3 metams) preliminarus veiksmų planas, suteikta neformalaus suaugusių švietimo ir tęstinio mokymosi paslaugų teikėjams žinių ir gebėjimų vykdyti tarpinstitucinę partnerystę. Viena iš programų buvo skirta neformalaus suaugusių švietimo ir tęstinio mokymosi paslaugų tiekėjams (vadovams), veikiantiems Varėnos rajono teritorijoje: Kultūros centro ir filialų, sporto centro, muziejų, Dzūkijos nacionalinio parko, Čepkelių rezervato, bibliotekos, sveikatos biuro, Technologijų ir verslo mokyklos, privačių vairavimo kursų mokyklų, bendrojo ugdymo mokyklų, nevyriausybinių organizacijų: „Juostandis", „Saulingė", „Dzūkija", „Ropė", „Gamta" ir kt., amatų centrų, asociacijų ir t.t. Kitos programos „Kontaktas su vaiku ir klasės (grupės) valdymas" tikslas tobulinti pedagogo profesinę komunikacinę kompetenciją. Projekto dalyviams buvo suteikta žinių apie vaiko vystymosi raidą ir asmeninio kontakto įtaką jai, pedagoginio kontakto užmezgimo ir palaikymo strategijas, tobulinta kontakto su vaiku užmezgimo ir jo valdymo praktiniai įgūdžiai. Mokymai skirti pedagoginį išsilavinimą turintiems specialistams, dirbantiems pedagoginį arba jiems prilygstantį darbą. Programos trukmė 12 valandų.

Per 2017 metus buvo parengtas ir šiuo metu vertinamas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų finansuojamas projektas „Tobulėk, išlik, dalinkis ir veik". Šis projektas yra skirtas vyresniems darbingo amžiaus (nuo 55 metų iki senatvės pensijos amžiaus) Alytaus apskrities gyventojų motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje ir visuomenės gyvenime stiprinimui. Projekto tikslas – padėti vyresniems darbingo amžiaus gyventojams pritaikyti prie kintančių gyvenimo ir darbo sąlygų. Projektas suteiks galimybę vyresniems darbingo amžiaus asmenims stiprinti savo bendruosius gebėjimus: bendravimą anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis, tobulėti, ilgiau išlikti konkurencingiems darbo rinkoje arba grįžti į ją, kurti savo verslą, dalinti žiniomis ir patirtimi. Projekto tikslinės grupės asmenys turės galimybę savanoriauti Varėnos vaikų centre, Varėnos švietimo centre, Varėnos socialinių paslaugų centre ir Merkinės globos namuose.

II. Personalo vadyba ir administravimas

Personalo vadyba ir vadovavimas

Švietimo centrui vadovauja direktorius, turintis aukštąjį pedagoginį išsilavinimą ir vadybinę kompetenciją (vadybos ekspertas) bei neformalaus suaugusiųjų švietimo įstaigų veiklos vertinimo kompetenciją (vertinimo ekspertas). Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2009 metų gruodžio 22 dienos sprendimu Nr. T-VI-846 Varėnos turizmo ir verslo informacijos centras likviduotas nuo 2010 metų vasario 1 dienos. Turizmo ir verslo informacijos centro funkcijas nuo 2010 m. birželio mėnesio vykdo Varėnos švietimo centras. Atsiradus Turizmo ir verslo informavimo skyriui Švietimo centre dirbo 21 darbuotojas, 9 iš jų darbas prilyginamas pedagoginiam. 2012 metais panaikinus informacinių technologijų, specialiojo pedagogo, vairuotojo ir darbininko etatų dalį (viso 2 etatus), Švietimo centre dirbo 18 darbuotojų. 2014 metais – 17 darbuotojų, o pradėjus vykdyti projektus „Varėnos kraštas – jaunimui, jaunimas – krašto pažangai“ ir „Atrask save“ (etatas finansuojamas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis) nuo 2015 m. rudens – 19 darbuotojų.
Kolektyve vienodai mėgstamos tiek individualaus, tiek grupinio darbo formos. Darbuotojai kaupia savo kompetencijos portfelius. Strateginiai sprendimai priimami kolegialiai – dalyvaujant visiems centro darbuotojams.
Savo veikloje centras daugiau akcentuoja pedagogų kvalifikacijos tobulinimą ir pedagoginę psichologinę pagalbą vaikui, šeimai ir mokyklai. Vykdant projektą „Varėnos kraštas – jaunimui, jaunimas – krašto pažangai“ buvo įdarbinti pagal antraeilių darbų sutartis 3 asmenys, teko koordinuoti 7 partnerinių institucijų veiklas šiame projekte.
Kvalifikacijos tobulinimui skirtas programas rengia centro darbuotojai, pedagogai ir lektoriai. Centro darbuotojai inicijuoja naujų programų kūrimą, vykdo jų vadybą. Centro siūlomos programos pristatomos spaudoje, internete, pateikiamos raštu rajono ugdymo įstaigoms ir apskrities tarnyboms. Realizuojamų kvalifikacijos tobulinimo programų ekspertizę atlieka du švietimo konsultantai, įgiję kvalifikacijos tobulinimo programų vertinimo eksperto kompetenciją: Ona Ivanauskienė ir Rima Svirskienė.

Planavimas ir administravimas

Švietimo centras turi savo viziją ir misiją, yra numatyti veiklos prioritetai. Rengiamas metų veiklos planas ir trumpalaikiai (1 mėnesio) renginių planai.
Centro nuostatuose suformuluoti tikslai, uždaviniai ir funkcijos, remiantis švietimo darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo bendraisiais nuostatais, LR Švietimo įstatymu, Neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymu ir Varėnos rajono plėtros tikslais ir uždaviniais. Yra parengtos centro direktoriaus ir personalo pareiginės instrukcijos, vidaus tvarkos taisyklės, buhalterinės apskaitos politika, pasidalinta darbo sritimis.
Rengiamos ir teikiamos kalendorinių ir mokslo metų ataskaitos Varėnos rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriui. Pagal Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintą Švietimo centrų veiklos įsivertinimo metodiką kasmet vykdomas metinis veiklos įsivertinimas. Tokiu būdu planingai ruošiamasi institucijos išoriniam vertinimui – akreditacijai. 2014 metų gruodžio mėnesį vyko Centro veiklos pakartotinė išorinio vertinimo (akreditacijos) procedūra, kurią vykdė Švietimo ir mokslo ministerijos institucijos, Ugdymo plėtotės centro, paskirta ekspertų komisija ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015-03-13 įsakymu Nr. V-212 „Dėl institucijų, vykdančių mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą, veiklos akreditacijos“ įstaigos akreditacija galioja iki 2020 m. kovo 12 d.

Įvaizdžio formavimas

Nuolat rūpinamasi funkciniu ir estetiniu Centro vaizdu, sukurtas logotipas, veikia atskira įstaigos interneto svetainė. Sveikinami klientai ir lektoriai metinių švenčių proga. Organizuojami projektų pradžios ir pabaigos renginiai. Dalyvaujama įvairiuose renginiuose ir akcijose, skleidžiant informaciją apie centro veiklą. Branginama įstaigos reputacija.
Švietimo centras savo veikla prisideda ir prie Varėnos rajono įvaizdžio formavimo.

Vykdomos šios, regiono patrauklumą formuojančios, priemonės:

- Interneto puslapio www.varenainfo.net administravimas, informacijos apie turizmo paslaugas atnaujinimas. Puslapyje teikiama informacija apie Varėnos rajono lankytinus objektus, apgyvendinimo įstaigas, pramogas ir kitas paslaugas. Ši informacija nuolat atnaujinama ir pildoma.
- Interaktyvaus žemėlapio http://www.varena.lt/gamtosritmu/lt/ lietuvių, anglų ir lenkų kalbomis rengimas ir administravimas. Interaktyvusis žemėlapis sukurtas kaip pagrindinė vaizdinė ir orientacinė priemonė, teikianti visą reikalingą informaciją apie Varėnos kraštą turistams. Informacija apie objektus nuolat tikrinama ir atnaujinama, prireikus pildoma ar šalinama.
- Duomenų apie Varėnos rajoną teikimas ir administravimas internetinėje geoinformacinėje duomenų bazėje REGIA (http://www.regia.lt/map/varenos_r). Geoinformacinė sistema veikia kaip keliautojų informavimo priemonė apie lankytinus objektus ir paslaugas. Informacija atnaujinama ir papildoma.
- Duomenų apie Varėnos rajoną teikimas ir administravimas internetinėje laisvalaikio svetainėje www.savaitgalis.lt. Portalas veikia kaip informavimo priemonė apie lankytinus objektus, pramogas, paslaugas, renginius. Šiame puslapyje skelbiama informacija apie Varėnos rajone vykstančius renginius, teikiamas pramogų paslaugas. Informacija apie objektus nuolat tikrinama ir atnaujinama, prireikus pildoma ar šalinama.
- Duomenų apie lankytinus objektus teikimas skaitmeninei vaizdinei informacijos sistemai „Baltic 360“ (http://baltic360.lt).
- Duomenų apie Varėnos rajoną teikimas ir administravimas internetinėje laisvalaikio svetainėje www.pamatyklietuvoje.lt PamatykLietuvoje.lt sistemos pagrindas - žemėlapis ir tiksli turizmo objektų vieta jame. Interaktyvus žemėlapis veikia tiek kompiuteryje, tiek išmaniuosiuose telefonuose. Žemėlapyje pateikiamos tikslios vietos, nuotraukos, aprašymai apie daugiau kaip 200 pažintinių maršrutų ir daugiau kaip 8000 lankytinų objektų. Prie pamatykLietuvoje.lt duomenų bazės pildymo ir informacijos sisteminimo aktyviai prisideda turizmo informacijos centrai, parkų direkcijos ir patys sistemos naudotojai, keliautojai, todėl ji nuolat auga ir darosi išsamesnė.
- Duomenų apie Varėnos rajoną teikimas ir administravimas internetinėje laisvalaikio svetainėje www.maps.lt. Maps.lt – interaktyvi žemėlapių svetainė, sukurta ArcGIS programinės įrangos pagrindu. Maps.lt remiasi naujausiais skaitmeniniais žemėlapiais, vektorinėmis geoduomenų bazėmis bei naujausiomis GIS technologijomis, kurios užtikrina aukštą svetainės interaktyvumo lygį, paslaugų kokybę ir patikimumą. Žemėlapių turinys ir geografija nuolat papildomi bei atnaujinami. Maps.lt – vienas populiariausių internetinių portalų Lietuvoje Kasdien sulaukiantis daugiau nei 34 tūkst. lankytojų. Ši svetainė turizmui suteikia šias galimybes: Dviračių takų duomenys ir galimybė planuoti maršrutus dviračių takais; Lankytinų objektų, maršrutų saugomose teritorijose duomenys – „Keliaujantiems lėtai“.
- Duomenų apie Varėnos rajoną teikimas ir administravimas internetinėje laisvalaikio svetainėje www.varena.lithuania.travel Portale teikiama visa informacija apie verslo, kultūrinį, aktyvų, sveikatingumo ar miestų turizmą Lietuvoje - oficialioje Lietuvos turizmo svetainėje. Informacija apie objektus nuolat tikrinama ir atnaujinama, prireikus pildoma ar šalinama.
- Duomenų apie Varėnos rajoną teikimas ir administravimas internetinėje laisvalaikio svetainėje www.100dienu.lt Žemėlapio pagrindu veikiančioje svetainėje – daugiau kaip 1000 visos Lietuvos lankytinų vietų – kultūrinių ir gamtinių, kulinarinio paveldo degustavimo vietų, maršrutų, pramogų ir t.t. Informacija apie objektus nuolat tikrinama ir atnaujinama, prireikus pildoma ar šalinama.
- Duomenų apie Varėnos rajoną teikimas ir administravimas internetinėje laisvalaikio svetainėje www.tripadvisor.com Amerikiečių puslapyje renkama apie turizmo objektus visame pasaulyje. Objektai į puslapį įtraukiami pagal jo kūrėjų kriterijus ir atranką.

- Duomenų apie Varėnos rajoną teikimas ir administravimas socialiniuose tinkluose FACEBOOK bei TWITER. Socialiniai tinklai veikia kaip greitos priemonės informacijos perdavimui ir pasiekia plačią auditoriją, juose skelbiama informacija apie lankytinus objektus, paslaugas, renginius, dalijamasi partnerių skelbiamu turiniu. Informacija apie objektus nuolat tikrinama ir atnaujinama, prireikus pildoma ar šalinama.
- Varėnos rajono tautodailininkų ir amatininkų darbų ekspozicijos kaupimas ir eksponavimas Turizmo ir verslo skyriuje. Ekspozicija centro lankytojus supažindina su rajone dirbančių kūrėjų darbais, o susidomėjusiems kūriniais suteikiama informacija nukreipianti tiesiogiai pas kūrėjus.
- Parengti 47 informaciniai tekstai audiogidams ir mobiliajai aplikacijai apie Varėnos rajono lankytinas vietas savivaldybei įgyvendinant projektą „Pietryčių Lietuvos krašto turizmo E-rinkodara".
- Parengta informacija apie pagrindinius Švento Jokūbo kelio atkarpos Varėnos rajone objektus: Liškiavos vienuolyno ir bažnyčios ansamblį, Pilnų namų bendruomenę, Merkinės Šv. Mergelės Marijos ėmimo į dangų bažnyčią, o taip pat apie šalia esančias maitinimo, apgyvendinimo paslaugas, lankytinas vietas, amatininkus, kulinarinio paveldo gamintojus, šventes, pažintinius takus.
- Parengta informacija apie po 2014 metų atsiradusius turizmo objektus Varėnos rajone viešosios ne pelno siekiančios įstaigos „Terra publika" kuriamam kelionių vadovui „Įdomiausios kelionės po Lietuvą". Vadovo pagrindinė funkcija – skatinti skaitytojus geriau pažinti gimtąjį kraštą, daugiau keliauti.
- Parengtas ir sumaketuotas elektroninis leidinys „Keliaukite po Varėnos kraštą". Į jį buvo įtraukti 5 ankstesniais metais sukurti turistiniai produktai „Grikis – nuo sėjos iki pietų stalo", „Duonos keliu", „Senųjų amatų pažinimas", „Laukinė gamta Čepkeliuose", „Architektūros perlai", bei 2017 metais parengti nauji maršrutai: „Keramikos stebuklai", „Aktyvus poilsis Varėnos krašte", „Istorinės Merkinės apylinkės", „Ekskursija su Gamtininku", „Istorinės Valkininkų apylinkės", „Svečiuose pas sūrininkus".
- Parengta informacija apie Liškiavos vienuolyno ansamblį, Dzūkijos nacionalinį parką bei Varėnos rajono didžiausias šventes Lietuvos turizmo departamento prie Ūkio ministerijos, Lietuvos Kultūros ministerija bei partnerio TV3 televizijos organizuotam žaidimui „LT100: Mano kelionė Lietuvai". Žaidimo metu Lietuvos gyventojai buvo raginami keliauti po Lietuvą, rinkti taškus ir sekančių metų Vasario 16 d. proga padovanoti Lietuvai savo kelionę.
- Parengta informacija Valstybinis turizmo departamento ruošiamam elektroniniam katalogui „Lithuania: Meetings Guide", kuriame bus pristatomos dalykinių renginių, kongresų, konferencijų ir kt., organizavimo galimybės Lietuvoje.
- Parengta informacija Valstybinis turizmo departamento ruošiamam „Lietuvos gamtos išteklių objektų žemėlapiui", „Lietuvos kultūrinio turizmo objektų žemėlapiui" ir „Lietuvos maršrutų neįgaliesiems žemėlapiui".
- Parengta informacija apie įdomiausius Varėnos krašto lankytinus objektus „100 dienų" portalo vykdytame žaidime.
- Pagaminti Varėnos švietimo centro Turizmo ir verslo informacijos skyriuje platinti skirti suvenyrai su Varėnos rajono nuotraukomis ir logotipais: puodeliai (10 vnt., iki gruodžio 31 d. parduota 8 vnt.), raktų pakabukai (20 vnt., iki gruodžio 31 d. parduota 9 vnt.), magnetukai (30 vnt., iki gruodžio 31 d. parduota 27 vnt.)
- Skaitytas pranešimas apie Varėnos rajono turizmo galimybes Lietuvos turto vertintojų asociacijos nariams.
- Varėnos krašto turizmo galimybių pristatymas tarptautinėje turizmo ir laisvalaikio parodoje „Adventur 2017". Didžiausioje Lietuvos turizmo parodoje 2017-ais metais

apsilankė apie 30 000 lankytojų, dalyvauja apie 30 pasaulio valstybių ir beveik visi Lietuvos rajonai. Parodoje Varėnos kraštas pristatytas su daugybe informacijos apie turizmą, amatus, verslus, lankomiausias vietas ir kulinarinį paveldą.

- Varėnos krašto turizmo galimybių pristatymas tarptautinėje turizmo ir laisvalaikio parodoje „Balttour 2017". Didžiausioje Latvijos turizmo ir laisvalaikio parodoje 2017-ais metais apsilankė apie 28 000 lankytojų. Šioje parodoje dalyvauja apie 40 pasaulio valstybių. Parodoje Varėnos kraštas pristatytas su daugybe informacijos apie turizmą, amatus, verslus, lankomiausias vietas ir kulinarinį paveldą.

Finansavimas

2017 metais gautos lėšos savivaldybės konkursinėms programoms sudarė 3601 eurą. Visos šios lėšos buvo skirtos *neformaliam vaikų švietimui* (programa skirta skatinti vaikus analizuoti save ir kurti pozityvius tarpasmeninius santykius bei išmokti naudoti įvairias mokymosi mokytis strategijas); *psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijai mokykloje*, siekiant formuoti mokinių, jų tėvelių ir mokytojų negatyvias nuostatas į psichoaktyvių medžiagų vartojimą, suteikiant tėvams bei pedagogams daugiau žinių apie efektyvią prevenciją, pagrindinius jos principus; *neformalaus suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi paslaugų plėtrai rajone ir pedagogų profesinių komunikacinių kompetencijų tobulinimui; tėvų ir mokytojų partnerystės jiems patrauklia mokymosi forma, orientuota į asmens fizinės ir psichinės sveikatos stiprinimą, ugdymui. Rajono biudžeto lėšomis finansuotos metinės išlaidos sudarė 66% įstaigos išlaidų.*

Švietimo centras už vykdytus mokymus ir kitas suteiktas švietimo paslaugas 2017 metais iš klientų gavo 25 425 eurus. Iš jų 1769 eurus sumokėjo fiziniai asmenys, 11674 eurus – juridiniai asmenys, rajono ugdymo įstaigos sumokėjo – 9009 eurus, kitų rajonų ir miestų (Kauno, Šalčininkų, Alytaus) – 2950 eurų.

Švietimo centro veiklos apimtis apsprendė skirtos steigėjo lėšos bei surinkti pinigai už suteiktas paslaugas iš klientų bei pritraukta parama iš įvairių fondų ir ministerijų.

1. Stipriosios Švietimo centro veiklos pusės:

Glaudūs partnerystės ryšiai su klientais, socialiniais partneriais, su šalies aukštosiomis mokyklomis bei kitomis švietimo institucijomis, vykdančiomis edukacinę veiklą.
Gerosios darbo patirties sklaida bei naujų formų paieška.
Kryptinga centro veikla atliepiant visos rajono bendruomenės mokymosi visą gyvenimą poreikius, stiprinant socialinį dialogą.
Išplėtotos mokymosi aplinkos ir projektinė veikla, sudaranti sąlygas nuolatiniam gyventojų kompetencijų tobulinimui ir pagalbos mokiniui, mokyklai ir šeimai teikimui.
Įkurtas ir sėkmingai veikiantis Atviras jaunimo centras.
Sukurta lanksti teikiamų paslaugų kainų sistema.
Veikianti veiklos kokybės vertinimo sistema.
Sukurta informatyvi ir funkcionali internetinė svetainė.
Specialiųjų programų lėšos sėkmingai investuojamos („ne pravalgomos") į mokymosi aplinkų kūrimą, infrastruktūros plėtrą.

2. Silpnosios Švietimo centro veiklos pusės:

Centro organizuojamų kvalifikacijos tobulinimo renginių nepakankamas grįžtamasis ryšys.
Nesisteminga tiriamoji veikla
Silpnas grįžtamasis ryšys su klientu. Nevykdomi ilgalaikiai konkrečios programos realizavimo efektyvumo tyrimai.
Jaunimo poreikių pilnai neatitinkanti atviro darbo su jaunimu pasiūla.

3. Švietimo centro veiklos tobulinimo galimybės:

Institucijos organizuojamos veiklos poveikio klientų veiklai ir ugdymo įstaigų veiklai matavimo (vertinimo) sistemos kūrimas.
Stiprinant socialinio dialogą tarp verslo ir viešojo sektoriaus įstaigų:

a) plėtoti jaunimo ir suaugusiųjų neformalaus švietimo paslaugas, prasmingo laisvalaikio leidimo galimybes.
b) ugdyti mokymosi visą gyvenimą nuostatas kaip gyvenimo būdą,
c) didinti rajono žinomumą turizmo kaip verslo sektoriaus informacijos pagalba.

Strateginiai tikslai ir efekto kriterijai	
Kodas	**Strateginio tikslo pavadinimas**
01	**Didinti rajono gyventojų neformalaus švietimo, pedagoginės, psichologinės ir švietimo pagalbos mokyklai ir šeimai paslaugų kokybę ir prieinamumą.**

Strateginio tikslo aprašymas

Šis strateginis tikslas yra suderintas su Varėnos rajono savivaldybės 2018-2028 m. strateginės plėtros planu, prisideda prie rajono plėtros vizijos įgyvendinimo. Šis tikslas prisideda prie pirmosios ir antrosios rajono vizijos sudedamųjų dalių įgyvendinimo: *1. Patraukli vieta ir naujai kartai, ir aktyviam, kuriančiam, išsilavinusiam gyventojui.*
Siekis – išlaikyti esamą gyventojų skaičių rajone, taip pat pritraukti naujus, išvykusius iš rajono gyventojus, panaudojant patrauklios gyvenamosios aplinkos aspektus;
2. Palankios sąlygos verslui, poilsiui bei gamtiniam ir kultūriniam turizmui.
Siekis – sukurti palankias sąlygas vietiniam verslui, naujoms investicijoms ir pozicionuoti Varėnos rajoną kaip aktyvaus, aplinkai draugiško verslo ir turizmo kraštą.
*Tikslas orientuoja įstaigos veiklą iš esmės nukreipti į dvi rajono plėtros kryptis: visuomenę ir ekonomiką. Suderintas su šiais rajono plėtros strateginiu tikslais ir uždaviniais:**1.1.** Plėtoti inovatyvią švietimo, kultūros ir sporto sistemą, ugdančią aktyvią ir kūrybingą asmenybę 1.1.1. Vystyti šiuolaikišką, modernią švietimo sistemą, užtikrinant ugdymo kokybę 1.1.2. Propaguoti visuomenės sveiką gyvenseną ir didinti sportinį užimtumą; **1.2.** Užtikrinti sveiką bei socialiai saugią viešąją ir gyvenamąją aplinką 1.2.2. Užtikrinti prieinamą ir įvairiapusę socialinių paslaugų sistemą; **2.1.** Sukurti palankią aplinką investicijoms ir rajono verslo vystymuisi 2.1.1. Skatinti verslumą visuomenėje, užtikrinant palankią ekonominę aplinką smulkiam ir vidutiniam verslui*

Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdoma programa: **Žinių visuomenės ir bendruomeniškumo ugdymo. Programos veiklos apima: 1. Švietimo pagalbą vaikui, mokiniui, mokytojui, šeimai ir mokyklai, 2. Rajono gyventojų įtraukimą į neformalųjį švietimą, 3. Atvirą darbą su jaunimu (vadovaujantis šios veiklos koncepcija).** Programos siekinys – padėti rajono ugdymo įstaigoms įgyvendinti duomenimis grįstą švietimo kokybės vadybą, padėti mokykloms užtikrinti kokybišką specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių moksleivių ugdymą(si) bei efektyvų dialogą su šeima bei verslo įmonėmis, didinant rajono gyventojų įtrauktų į neformalųjį suaugusiųjų švietimą skaičių, tuo pačiu didinti ir jų socialinę integraciją, reintegraciją į darbo rinką, skatinti verslumą bei savanorystę.

Atviro jaunimo centro veiklos plėtra, skirta jaunimo (14-29 m. amžiaus) neformaliam, nestruktūruotam laisvalaikio užimtumui, darbui su jaunimu laikantis Atviro darbo su jaunimu koncepcijos nuostatų ir principų. Šios veiklos tikslinė grupė yra ir visiškai nemotyvuotas, nesimokantis, ir nedirbantis, ir tuo pačiu darbo biržoje neregistruotas jaunimas. Jam reikalingos ankstyvos intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemones. Neaktyviam nemotyvuotam jaunimui reikalingos socialinės, pedagoginės, psichologinės ir motyvavimo paslaugos: apmokėti privalomąjį sveikatos draudimą, pagalba pasirengiant pokalbiui su būsimu darbdaviu, palydėjimas į pokalbį, reikalingos individualios psichologo ir teisininko, užimtumo paslaugos.

Efekto kriterijai:
E1-1.1. Švietimo įstaigų veiklos pažanga. Didinamas švietimo įstaigų, įgyvendinusių priemones, turėjusias įtakos mokinių pažangos pokyčiams, skaičius iki 4.
E1-1.1. Mokiniai turintys žemus (patenkinamus) pasiekimus. Matuojamas bendrojo ugdymo kokybės pokytis (mokinių, turinčių žemus pasiekimus, dalis nuo visų mokinių skaičiaus) pagal bendrųjų ugdymo programų ir valstybinių egzaminų programų lygius, lyginant su 2017 m. mažinama iki 2 proc.
E2-1.1 Didinama sėkmingai tęsiančių karjerą (dirbančių ir/ arba studijuojančių) abiturientų dalis nuo bendro rajono abiturientų skaičiaus 87 proc.
E4-1.2 Didinama integruotų, socialinę atskirtį patiriančių asmenų dalis nuo visų socialinę atskirtį patiriančių asmenų iki 77,5 proc.
E4-2.1.Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis mažinamas iki 9,5 proc.

Kodas	**Strateginio tikslo pavadinimas**
02	**Stiprinti rajono įvaizdį ir žinomumą, plėtojant turizmo srities informacinę aplinką**

Strateginio tikslo aprašymas
Šis strateginis tikslas yra suderintas su Varėnos rajono savivaldybės 2018-2028 m. strateginės plėtros planu, prisideda antrosios rajono vizijos sudedamosios dalies įgyvendinimo; *2. Palankios sąlygos verslui, poilsiui bei gamtiniam ir kultūriniam turizmui.* *Siekis – sukurti palankias sąlygas vietiniam verslui, naujoms investicijoms ir pozicionuoti Varėnos rajoną kaip aktyvaus, aplinkai draugiško verslo ir turizmo kraštą.* *Tikslas orientuoja įstaigos veiklą nukreipti į rajono ekonomikos plėtros kryptį- tapti turizmo kraštu ir pradėti vystyti naują verslo kryptį – sveikatinimo ir socialines paslaugas atvykstantiems asmenims. Suderintas su šiuo rajono plėtros strateginiu tikslu ir uždaviniais:* ***2.2.** Plėtoti pažintinį kultūrinį ir kurti aktyvaus laisvalaikio turizmą 2.2.1. Stiprinti rajono įvaizdį ir tapatybę, plėtojant pažintinį kultūrinį turizmą, 2.2.3. Vystyti aktyvaus laisvalaikio turizmą, panaudojant unikalias gamtines sąlygas.* Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdoma **Turizmo vystymo programa,** kurios veiklos orientuotos į turizmo kaip verslo informacijos sklaidą: numatoma skleisti informaciją apie Varėnos rajoną ir pristatyti jį Lietuvos ir užsienio parodose, verslo misijose, interneto svetainėse bei reklaminiuose leidiniuose, kurti naujus turizmo paslaugų paketus. Efekto kriterijai: E1-2.2.Turistų skaičius didinamas asmenimis iki 25 000 E2-2.2.Vidutinė turisto viešnagės trukmė didinama dienomis iki 1,5 d.

Veiklos prioritetai
Duomenimis grįstos švietimo kokybės vadybos nuostatų diegimas
Atviro darbo su jaunimu veiklos socialinių partnerių tinklo kūrimas
Neformalaus suaugusiųjų švietimo žinomumo ir prieinamumo didinimas

Bendras lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai

(tūkst. Eur)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2017-iesiems metams	Lėšų poreikis biudžetiniams 2018-iesiems metams	Projektas 2019-iesiems metams	Projektas 2020-iesiems metams
1. Iš viso asignavimų:	**212,4**	**193,6**	**180,5**	**180,5**
1.1. išlaidoms				
1.1.1. iš jų darbo užmokesčiui	137,8	130,5	122,4	122,4
1.2. turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti				
2. Finansavimo šaltiniai:				
2.1. Savivaldybės lėšos:	**197,9**	**182,5**	**180,5**	**180,5**
2.1.1. Savivaldybės biudžeto lėšos **(SB)**	133,4	144,2	142,2	142,2
2.1.2. Biudžetinių įstaigų pajamos **(SB(SP))**	22,9	10,0	10,0	10,0
2.1.3. Mokinio krepšelio lėšos **(SB(VB)-MK)**	39,9	28,3	28,3	28,3
2.1.4. Lėšos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti **(SB(VB)-VD)**				
2.1.5. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos **(SB(VB)-TD)**				
2.1.6. Valstybės ir savivaldybės biudžeto tarpusavio atsiskaitymų lėšos **(SB(TA))**	1,7			
2.2. Kiti šaltiniai:	**14,5**	**11,1**		

2.2.1. Europos Sąjungos lėšos **(ES)**	**13,3**	**10,2**		
2.2.2. Valstybės biudžeto lėšos **(LRVB)**	**1,2**	**0,9**		
2.2.3. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos **(KPPP)**				
2.2.4. Kiti finansavimo šaltiniai **(Kt)**				

1b forma

ŽINIŲ VISUOMENĖS IR BENDRUOMENIŠKUMO UGDYMO

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	**2018-ieji metai**
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos švietimo centras, įmonės kodas - 195328546
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos švietimo centras, P12.16

Programos kodas	01,02 (pagal savivaldybės biudžeto programas)

Programos parengimo argumentai	Programa reikalinga siekiant kokybiškai ir efektyviai teikti: pedagogų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo paslaugas, kurios įgalintų gerinti moksleivių pasiekimus; pedagoginę ir psichologinę pagalbą vaikui, šeimai ir mokyklai; neformalaus suaugusiųjų švietimo paslaugas atitinkančias rajono gyventojų lūkesčius; papildomas saviraiškos ir savirealizacijos galimybes socialinės rizikos ir nemotyvuotam jaunimui (14-29 metų amžiaus) diegiant Atviro darbo su jaunimu nuostatas.		
Šia programa įgyvendinamas strateginis tikslas:	**Didinti rajono gyventojų neformalaus švietimo, pedagoginės, psichologinės ir švietimo pagalbos mokyklai ir šeimai paslaugų kokybę ir prieinamumą.**	**Kodas**	01

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:
(aprašomi uždaviniai, priemonės, rezultato ir produkto kriterijai)
Siekiama užtikrinti švietimo prioritetų neformaliojo suaugusiųjų švietimo srityje įgyvendinimą bei skatinti ir diegti pažangias iniciatyvas, padedančias tobulinti pedagogų kvalifikaciją, rajono gyventojų bendrąsias, profesines ir asmenines kompetencijas, padėti rajono mokykloms užtikrinti kokybišką specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymą, vykdyti Atvirą darbą su jaunimu (14-29 metų amžiaus).

01.01. uždavinys – teikti švietimo pagalbą vaikui, mokiniui, mokytojui, šeimai ir mokyklai.

Gerinama švietimo pagalbos mokyklai, mokytojui, mokiniui ir šeimai kokybė bei prieinamumas. Akcentuojama pagalba ypatingų vaikų, specialiųjų poreikių ir psichologinių bei elgesio problemų turinčių mokinių ir vaikų ugdymui. Šis uždavinys vykdomas siekiant teikti pagalbą, profesionaliai diagnozuoti specialiųjų ugdymo(si) problemų turinčius asmenis, konsultuoti mokinius, šeimas ir mokyklų pedagogus, sumažinti rizikos veiksnių įtaką. Taip pat, siekiant užtikrinti pagalbos prieinamumą ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams, mokiniams bei jų šeimoms. Orientuojamasi į duomenimis grįstą švietimo kokybės vadybą

Uždavinio įgyvendinimo priemonės:

01.01.01. Vaikų ir moksleivių vystymosi raidos sutrikimų diagnostika ir pedagoginis-psichologinis konsultavimas bei prevencijos priemonių įgyvendinimas.

Šią priemonę vykdo Varėnos švietimo centro pedagoginių psichologinių paslaugų skyriaus specialistų komanda įgyvendindama pedagoginės psichologinės tarnybos funkcijas. Ugdymo įstaigų, šeimos prašymu specialistų komanda turėdama metodikas (WISC - IIILT, Raveno, DISC ir kt .) tam reikalingas kompetencijas ir licencijas vykdo vaiko, turinčio mokymosi /ugdymosi sunkumų, diagnostiką, teikia išvadas ir darbo su vaiku rekomendacijas šeimai ir pedagogams bei mokyklai. Teikiamos specialiojo pedagogo, psichologo paslaugos moksleiviams besimokantiems ugdymo įstaigose, neturinčiose šių specialistų, vykdomos prevencinės psichotropinių medžiagų vartojimo, patyčių prevencinės priemonės.

01.01.02. Pedagogų ir vadovų kvalifikacijos tobulinimas.
Priemonę vykdo Švietimo centro metodininkai, išanalizavę rajono švietimo politikos bei mokyklų bendruomenių lūkesčius ir konkrečius poreikius: rengiamos, akredituojamos ir įgyvendinamos pedagogų ir vadovų kvalifikacijos tobulinimo programos, organizuojama metodinė veikla, gerosios patirties sklaida, teikiamos konsultacijos švietimo įstaigų veiklos tobulinimo klausimais. ***Ši priemonė strateginio planavimo laikotarpiu nukreipta į duomenimis grįstą švietimo valdymo kokybę. Tai yra esminis priemonės veiklų vykdymo principas, kuris, tikimasi, paskatins ryšio tarp kvalifikacijos tobulinimo ir moksleivio pasiekimų atsiradimą o tuo pačiu ir grįžtamąjį ryšį su Centro klientu.*** Šiuo planavimo laikotarpiu vykdomos priemonės orietuojamos į šiuos su švietimo įstaigų vadovais pasirinktus kvalifikacijos tobulinimo prioritetus: *Mokinio asmeninės pažangos ir ūgties stebėjimas, vertinimas ir matavimas, darbas su emocijų ir elgesio problemų turinčiais moksleiviais, tėvų įtraukimas į mokyklos gyvenimą ir vaikų ugdymą.*

01.01.03. Švietimo centro veiklos įsivertinimas. Vykdomas kasmet visos Centro darbuotojų komandos pagal Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintą švietimo pagalbos institucijų išorinio vertinimo metodiką. Šių kasmetinių įsivertinimų išvadų pagrindu teikiamas prašymas dėl pakartotinio išorinio vertinimo Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotai institucijai, teikiamos ataskaitos steigėjui, Rajono Tarybai, ir klientams. Ataskaitos ir išorinio vertinimo išvados yra viešinamos tinklapyje www.varenossc.lt.

01.02. uždavinys – didinti suaugusiųjų neformalaus švietimo žinomumą ir rajono gyventojų įtraukimą.

Siekiama plėtoti visą gyvenimą trunkančio mokymosi idėją, didinat neformalaus suaugusiųjų švietimo svarbos kiekvienam asmeniui supratimą. Skleisti žinią apie kokybiškas neformalaus suaugusiųjų švietimo veiklas, didinat jų prieinamumą, aktualumą ir poreikį (arčiau, geriau, greičiau, lengviau, patogiau). Siekiama prisidėti prie rajono ekonominės plėtros, įgyvendinant profesinio informavimo ir orientavimo, karjeros planavimo, profesinių kompetencijų plėtojimo iniciatyvas.

Uždavinio įgyvendinimo priemonės

01.02.01. Neformalaus suaugusiųjų švietimo plėtros veiksmų plano rengimas ir jo įgyvendinimo koordinavimas.

Veikiama kartu su visais suinteresuotais neformalaus suaugusiųjų švietimo paslaugų tiekėjais ir socialiniais partneriais: kultūros centru ir jo filialais, biblioteka ir jos filialais, visuomenės sveikatos biuru, sporto centru, socialinių paslaugų centru, seniūnijomis, darbo birža, verslo atstovais, ugdymo įstaigomis. Organizuojami susitikimai, diskusijos, vykdomos apklausos, susitariama dėl ilgalaikių prioritetinių veiklos krypčių, parengiama neformalaus suaugusiųjų švietimo plėtros strategija ir metinis veiksmų planas tampa Švietimo centro metinės veiklos plano dalimi. Rengiami neformalaus suaugusiųjų švietimo paslaugų teikimo projektai, ieškoma finansavimo jų įgyvendinimui.

01.02.02. Metodinė ir organizacinė pagalba vykdant asociacijos „Varėnos trečiojo amžiaus universitetas“ veiklą.

Vykdoma veikla, kurios tikslinė grupė – dėl įvairų priežasčių (liga, sukako pensinis amžius, iškritimas iš darbo rinkos) nedirbantys arba ieškantys daugiau galimybių savirealizacijai rajono centro ir kaimų gyventojai. Veikla vykdoma šiomis pomėgių kryptimis: kelionių, sveikatos stiprinimo, rankdarbių, dainavimo, pynimo iš vytelių, darbas su keramika, krašto istorija ir žymūs žmonės, bendravimas su kolegomis, įvairūs teminiai renginiai, savanorystė. Veiklai vykdyti naudojamos švietimo centro patalpos ir darbuotojai. Veikla vykdoma rengiant projektus ir gaunant finansavimą projektų idėjų įgyvendinimui.

03 uždavinys – vykdyti Atvirą darbą su jaunimu (vadovaujantis šios veiklos koncepcija).

Uždavinio įgyvendinimo priemonės

01.03.01. Visuomeninių programų, skirtų įvairioms jaunimo tikslinėms grupėms (motyvuotam ir nemotyvuotam jaunimui) įgyvendinimas.

Vykdomos nuolatinės ilgalaikės programos treniruoklių, gimnastikos salėse, relaksacijos užsiėmimai vaizdo garso kvapų terapijos erdvėje, diskusijų vakarai įvairiomis jaunimą dominančiomis temomis, stalo žaidimų turnyrai, mėgėjiškų filmų kūrimas, maisto gamybos, aprangos stiliaus pasirinkimo bei piešimo ant vandens užsiėmimai, užsiėmimai skirti jaunimo verslumo ir profesinio kryptingumo, savęs pažinimo, komunikacinių gebėjimų ugdymui. Šių programų įgyvendinimui pasitelkiami savanoriai.

01.03.02. Mobilus darbas su jaunimu.

Pagal turimas finansines galimybes ši veikla vykdoma dviem formomis: kaimo jaunimo organizuotoms grupėms atvykstant į programų, vykdomų Atvirame jaunimo centre, veiklas arba jaunimo darbuotojams ir savanoriams vykstant į kaimus bendroms veikloms su ten gyvenančiu jaunimu. Šios priemonės veikloms vykdyti buriamas partnerystės tinklas su rajono ugdymo ir kultūros įstaigomis, išdiskutuojamas šios veiklos poreikis ir jo realizacijos galimybės ir bendri tarpinstituciniai veiksmai, įsigyjamos tam reikalingos papildomos priemonės. Jaunimas įtraukiamas į įvairias pilietines ir aplinkosaugines akcijas. Priemonės įgyvendinimui pasitelkiami ir savanoriaujantys asmenys.

01.03.03. Nemotyvuoto, nesimokančio ir nedirbančio jaunimo įtraukimas į prasmingą veiklą.

Ši priemonė vykdoma naudojantis teikiamomis jaunimo garantijų iniciatyvos priemonėmis ir galimybėmis. Šios veiklos veiksmingumui užtikrinti būtini partneriški santykiai su Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriumi, Darbo biržos teritoriniu padaliniu, seniūnais ir seniūnijų socialiniais darbuotojais, potencialiais darbdaviais. Priemonė orientuota į 14-29 metų amžiaus nesimokančio ir nedirbančio jaunimo socializacijos ir reintegracijos į visuomenę ir darbo rinką veiklas: informavimas, konsultavimas, palydėjimas pas pagalbą teikiančias institucijas ir specialistus, psichologinė pagalba, prasmingas užimtumas, sveikatos draudimas, darbo ir tinkančios ugdymo įstaigos paieška.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

<u>Produkto vertinimo kriterijai:</u>

- specialiąją pedagoginę ir psichologinę pagalbą teikiančių specialistų skaičius; 5 specialistai.
- atliktų vystymosi raidos sutrikimų tyrimų ir parengtų ugdymo(si) rekomendacijų skaičius; apie

40 per metus.
- įvertintų vaikų brandumo mokyklai ir priešmokykliniam ugdymui skaičius; apie 8 vaikai per metus.
- vaikų (iki 14 metų), kuriems suteikta specialioji pedagoginė, logopedinė ir psichologinė pagalba, skaičius; 150 per metus.
- organizuotų mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminarų skaičius; 25 per metus.
- dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo seminaruose mokytojų skaičius; 210 per metus.
- įvykusių metodinės veiklos, gerosios patirties sklaidos renginių skaičius; 25 per metus.
- organizuotų kvalifikacijos tobulinimo seminarų rajono gyventojams skaičius; 25 per metus.
- parengtos įstaigos metinio įsivertinimo išvados ir ataskaita; po 1 kasmet.
- dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo seminaruose rajono gyventojų skaičius; 290 per metus.
- mažiau galimybių turinčiam jaunimui skirtų visuomeninių programų skaičius; 9 programos per metus.
- į atvirą veiklą įtrauktų jaunuolių (14-29 m. amžiaus) skaičius; 150 jaunuolių per metus.
- AJC savanoriaujančių asmenų skaičius; 5 savanoriai per metus.
- mobilaus darbo su jaunimu renginių ir jų dalyvių skaičius; 10 renginių/150 dalyvių.
- NEET įtrauktų į projektą „Atrask save" skaičius. 40 nedirbančių ir nesimokančių asmenų per metus.

Rezultato vertinimo kriterijus:
- specialiąją pedagoginę ir psichologinę pagalbą Centre gavusių mokinių dalis nuo bendro rajono specialiųjų poreikių mokinių skaičiaus, proc., 50 %
- vienam rajono mokytojui vidutiniškai tenkantis kvalifikacijos tobulinimo dienų skaičius per metus; 2 dienos arba 12 val.
- pedagogų, tobulinusių kvalifikaciją, dalis nuo bendro rajono pedagogų skaičiaus, proc. 75 %
- sukurtas su jaunimu dirbančių institucijų partnerystės tinklas, 1 tinklas vienijantis bent 10 institucijų

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: programa finansuojama Mokinio krepšelio lėšomis, ES lėšomis, rajono biudžeto lėšomis, valstybės lėšomis, įvairių programų /projektų lėšomis, Švietimo centro specialiosios programos lėšomis, rėmėjų lėšomis.

Susiję įstatymai ir kiti svarbūs teisės aktai: Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, Neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymas, Specialiojo ugdymo įstatymas, Lietuvos Respublikos seimo nutarimas „Dėl valstybinės švietimo 2013 – 2022 metų strategijos", Mokymosi visą gyvenimą užtikrinimo strategija ir memorandumas, LR Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymas, Atvirų jaunimo centrų ir erdvių koncepcija, Atvirų jaunimo centrų veiklos aprašas, Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2016m. rugpjūčio 30d. sprendimu Nr. T-VIII-439 patvirtinti Varėnos švietimo centro nuostatai, Varėnos miesto 2016-2020 metų vietos plėtros strategija ir Varėnos rajono savivaldybės 2018-2028 metų strateginis plėtros planas.

Kita svarbi informacija:

Programos lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai

(tūkst. Eur)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2017-iesiems metams	Lėšų poreikis biudžetiniams 2018-iesiems metams	Projektas 2019-iesiems metams	Projektas 2020-iesiems metams
1. Iš viso lėšų poreikis:	**201,1**	**180,4**	**167,3**	**167,3**
1.1. išlaidoms:				
1.1.1. iš jų darbo užmokesčiui	132,0	124,5	116,4	116,4

1.2. turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti				
2. Finansavimo šaltiniai				
2.1. Savivaldybės lėšos:	**186,6**	**169,3**	**167,3**	**167,3**
2.1.1. Savivaldybės biudžeto lėšos **(SB)**	**122,1**	**131,0**	**129,0**	**129,0**
2.1.2. Biudžetinių įstaigų pajamos **(SB(SP))**	**22,9**	**10,0**	**10,0**	**10,0**
2.1.3. Mokinio krepšelio lėšos **(SB(VB)-MK)**	**39,9**	**28,3**	**28,3**	**28,3**
2.1.4. Lėšos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti **(SB(VB)-VD)**				
2.1.5. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos **(SB(VB)-TD)**				
2.1.6. Valstybės ir savivaldybės biudžeto tarpusavio atsiskaitymų lėšos **(SB(TA))**	**1,7**			
2.2. Kiti šaltiniai:	**14,5**	**11,1**		
2.2.1. Europos Sąjungos lėšos **(ES)**	13,3	10,2		
2.2.2. Valstybės biudžeto lėšos **(LRVB)**	1,2	0,9		
2.2.3. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos **(KPPP)**				
2.2.4. Kiti finansavimo šaltiniai **(Kt)**				

1b forma

TURIZMO VYSTYMO
(programos pavadinimas)
PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	**2018-ieji metai**
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos švietimo centras, įmonės kodas - 195328546
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos švietimo centras, P12.16

Programos kodas	06 (pagal savivaldybės biudžeto programas)

Programos parengimo argumentai	Įgyvendinant programą, numatoma skatinti Varėnos rajono ekonominį ir socialinį augimą, plečiant darnaus pažintinio turizmo infrastruktūrą, didinant turistų susidomėjimą Varėnos kraštu, mažinant sezono įtaką turizmo sektoriui, sudarant prielaidas smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrai. Pagal programą vykdoma Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatyta *savarankiškoji savivaldybės funkcija:* sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas.		
Šia programa įgyvendinamas strateginis tikslas:	Stiprinti rajono įvaizdį ir žinomumą, plėtojant turizmo srities informacinę aplinką	**Kodas**	02

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

02.01 uždavinys. Skleisti informaciją apie Varėnos rajoną ir pristatyti jį Lietuvos ir užsienio parodose, verslo misijose, interneto svetainėse bei reklaminiuose leidiniuose.

Uždaviniui įgyvendinti numatoma vykdyti šią priemonę:

02.01.01. Turizmo ir verslo informacijos sklaida.

Įgyvendinant šią priemonę bei siekiant pritraukti turistus ir plačiau pristatyti Varėnos rajono turizmo galimybes, kasmet numatoma dalyvauti tarptautinėje turizmo ir aktyvaus laisvalaikio parodoje „Adventur" bei tarptautinėse parodose užsienio šalyse (Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Čekijoje, Vokietijoje ir Skandinavijoje).

Įgyvendindamas šią priemonę, Varėnos švietimo centro Turizmo ir verslo informacijos skyrius vykdo šias funkcijas turizmo srityje: informuoja atvykstančius į rajoną lankytojus, skleidžia informaciją apie Varėnos rajono savivaldybės turizmo galimybes ir lankytinus objektus, teikia individualių ir grupinių maršrutų (programų) rengimo ir jų aptarnavimo paslaugas. Lėšos šioms funkcijoms vykdyti skiriamos iš Savivaldybės biudžeto bei Specialiosios programos lėšos (lėšos už Centro suteiktas paslaugas).

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Produkto vertinimo kriterijus:

- turizmo parodų, kuriose dalyvauta, skaičius, vnt. – 3 per metus

Rezultato vertinimo kriterijus:

- turistų, apsilankiusių Varėnos rajone, skaičiaus didėjimas, lyginant su praėjusiais metais, proc. – 2,5 %

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:
rajono biudžeto lėšomis, įvairių programų /projektų lėšomis, Švietimo centro specialiosios programos lėšomis, rėmėjų ir klientų lėšomis.

Susiję įstatymai ir kiti svarbūs teisės aktai: Lietuvos Respublikos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos kaimo plėtros programa „Parama verslo kūrimui ir plėtrai", Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas, Lietuvos Respublikos nacionalinė turizmo plėtros programa, Turizmo planų ir schemų rengimo nuostatai, Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2016m. rugpjūčio 30d. sprendimu Nr. T-VIII-439 patvirtinti Varėnos švietimo centro nuostatai, Varėnos miesto 2016-2020 metų vietos plėtros strategija ir Varėnos rajono savivaldybės 2018-2028 metų strateginis plėtros planas.

Kita svarbi informacija:

Programos lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai

(tūkst. Eur)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2017-iesiems metams	Lėšų poreikis biudžetiniams 2018-iesiems metams	Projektas 2019-iesiems metams	Projektas 2020-iesiems metams
1. Iš viso lėšų poreikis:	**11,3**	**13,2**	**13,2**	**13,2**
1.1. išlaidoms:				
1.1.1. iš jų darbo užmokesčiui	5,8	6,0	6,0	6,0

1.2. turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti				
2. Finansavimo šaltiniai				
2.1. Savivaldybės lėšos:	**11,3**	**13,2**	**13,2**	**13,2**
2.1.1. Savivaldybės biudžeto lėšos **(SB)**	**11,3**	**13,2**	**13,2**	**13,2**
2.1.2. Biudžetinių įstaigų pajamos **(SB(SP))**				
2.1.3. Mokinio krepšelio lėšos **(SB(VB)-MK)**				
2.1.4. Lėšos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti **(SB(VB)-VD)**				
2.1.5. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos **(SB(VB)-TD)**				
2.1.6. Valstybės ir savivaldybės biudžeto tarpusavio atsiskaitymų lėšos **(SB(TA))**				
2.2. Kiti šaltiniai:				
2.2.1. Europos Sąjungos lėšos **(ES)**				
2.2.2. Valstybės biudžeto lėšos **(LRVB)**				
2.2.3. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos **(KPPP)**				
2.2.4. Kiti finansavimo šaltiniai **(Kt)**				

SUDERINTA:

Varėnos rajono savivaldybės administracijos
Švietimo skyriaus Vedėja

Stasė Bingelienė

Varėnos rajono savivaldybės administracijos
Kultūros ir sporto skyriaus Vedėja

Regina Svirskienė